

Ramaderia i gestió forestal

Jornada de Tardor – Ajuntaments i autoritzacions
d'aprofitaments forestals – Noves aplicacions del
suro – Preus de la fusta – Caparreta del pi marítim

*L'agrupació de productors
creada per posar en valor
el **suro català!***

**Posa't en contacte amb nosaltres per conèixer les
condicions i els preus de la propera campanya!**

**Ens trobaràs a la Casa del Bosc de Santa Coloma de
Farners (C/ Jacint Verdaguer, 3 · Tel. 972 84 27 08)**

Març de 2016
núm. 127

Publicació trimestral d'àmbit forestal

EDITA:

Consorci Forestal de Catalunya
La Casa del Bosc. C/ Jacint Verdaguer, 3
17430 Santa Coloma de Farners (La Selva)

DIRECCIÓ:

Joan Rovira i Ciuró
Josep M. Tusell i Armengol

CONSELL DE REDACCIÓ:

Rosendo Castelló, Josep M. Saurí,
Miquel Massaneda,
Josep M. de Ribot i Xavier Alfarras.

COL-LABORADORS:

Carles Furriol, Jordi Salbanyà,
Albert Hereu, Francesc de P. Mata,
David Montserrat, Josep M. Riba

ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT i SUBSCRIPCIONS:

Margarita Rovira
La Casa del Bosc. C/ Jacint Verdaguer, 3
17430 Santa Coloma de Farners.
Telèfon: 972 842 708 Fax: 972 843 094
e-mail: consorci@forestal.cat
web: www.forestal.cat

CatalunyaForestal no s'identifica
necessàriament amb l'opinió dels autors
dels articles signats. La reproducció del contingut
d'aquesta publicació és autoritzada
sempre que se n'indiqui la font.

IMPRESSIÓ:

AGPOGRAF Impressors - DL: GI-1103-1997
ISSN edició impresa: 2014-0673
ISSN edició en línia: 2014-0681

Edició tancada el dia
30 de març de 2016

Foto de portada:

'Pastura en finca forestal de La Garrotxa'
Autor: Josep M. Tusell (CFC)

OPINIÓ

- 4 Editorial

ARTICLE DE FONDS

- 5 Introducció a la ramaderia en finques forestals. Cessió de l'aprofitament pastoral

ACTIVITAT

- 10 El Consorci Forestal demana intensificar els esforços per evitar les pèrdues i desastres que pot ocasionar la processonària del pi
- 11 El CFC dóna l'enhorabona al decret que renova el CPF i demana preservar el paper protagonista dels silvicultors
- 12 Joan Rovira s'incorpora com a representant del sector productor forestal a la Comissió de Seguiment del PDR.cat 2020
- 13 El Consorci Forestal participa a la comissió per recuperar el Bosc de Can Deu de Sabadell
- 14 Jornada de Tardor 2015: Silvicultura propera a la natura. Gestió, producció i economia

ACORD ENTRE JARC I CFC

- 15 Acord per reforçar la defensa de les explotacions professionals silvícoles i agràries

LEGAL

- 17 Els Ajuntaments no poden exigir llicències urbanístiques per a la tala de boscos que tinguin instruments d'ordenació forestal aprovats

BIOMASSA

- 20 La biomassa: estalvi energètic en els hivernacles
- 22 Experiències en biomassa

CIÈNCIA I TÈCNICA

- 23 Taula de preus de la fusta
- 24 Productes no fusters. Les noves aplicacions del suro
- 26 Meteorologia: sota l'amenaça d'El Niño?
- 28 Publicacions, webs i agenda
- 29 Fitxes de plagues i malures: Caparreta del Pi Marítim

ENTREVISTA

- 31 Jordi Reixachs

SERVEIS

- 34 Directori d'empreses

Amb el suport de:

PEFC/14-38-00083
En aquest producte el Paper és
procedent de boscos gestionats de
forma sostenible i fonts controlades.
Per a més informació: pefc.org

Elemental Chlorine-Free es
refereix a papers fabricats
amb cel·lulosa que no ha
estat blanquejada amb cloro gas.
Garanteix uns mínims continguts de
clor en el paper.

ISO 9001:
Sistema de gestió
de la qualitat

ISO 14001:
Sistema de gestió i certificació
mediambiental

Benvolguts socis i amics,

Des d'aquest número de la nostra revista, en aquesta ocasió, volem aprofitar per reprendre una reflexió sobre el paper de la gestió forestal sostenible en les polítiques de conservació. Concretament, com a propietaris hem de donar a conèixer la nostra opinió al fil del debat generat al voltant de les polítiques de conservació de la biodiversitat.

Sobre temes de biodiversitat s'ha escrit molt i a casa nostra ja s'han fet nombroses passos importants a nivell pràctic i normatiu. A remolc dels grans acords internacionals, a nivell estatal i català ja fa anys que s'han encetat nombroses iniciatives entre les que es poden destacar: la implementació de la Xarxa Natura 2000, l'aprovació de la Llei de la Biodiversitat i del Patrimoni Natural de l'Estat (2007) i l'avantprojecte de Llei de la Biodiversitat i del Patrimoni Natural catalana (2010). Tot i així, sovint i com a propietaris ens dona la impressió que en els aspectes que ens toquen més de prop anem enrere. A nivell normatiu i administratiu, sovint hi ha canvis i molta confusió, i en els debats sobre la matèria – quan es donen, que és molt ocasionalment – acostumen a convertir-se en monòlegs o debats monocromàtics en els quals la propietat dels terrenys és la gran absent. Almenys pel que fa al món forestal privat, primer responsable del 80% del territori forestal de casa nostra.

Posats aquí, d'entrada sembla raonable plantejar un seguit de qüestions de principis:

- La primera i ben senzilla és definir i delimitar jurídicament que s'entén per biodiversitat i per patrimoni natural
- La segona passaria per reflexionar si la biodiversitat i el patrimoni natural (PN) són elements que es poden gestionar i legislar *per ser*? O sigui, sense tenir en compte l'arbre, el bosc o l'element natural sobre el que es fonamenten
- I la darrera, sobre el paper que ha de jugar la propietat del bosc (propietaris privats en el nostre cas) en les polítiques i instruments de gestió de la biodiversitat

Sobre la primera, la Llei Estatal de biodiversitat ho deixa relativament clar. Defineix biodiversitat com la varietat de la vida en totes les seves formes, incloent tant la varietat dins de les espècies, entre espècies i

entre les espècies i els ecosistemes. La mateixa Llei defineix el Patrimoni Natural com el conjunt d'elements, recursos, processos i àmbits del medi als quals es reconeix un valor ecològic, ambiental, científic, paisatgístic o cultural rellevant.

Conclusió, agafant *strictus sensu* les definicions i tota la normativa estatal, catalana i d'àmbit municipal sobre natura i paisatge, podríem concloure que la pràctica totalitat d'aquest 80% del territori forestal queda sota l'àmbit de la Llei. I si més no, una part molt important del mateix.

Pel que fa a la possibilitat de legislar, queda clar que la biodiversitat és un bé ambiental immaterial diferent de l'element natural que li dona suport. Cosa que no queda tant clar atenent a la definició de PN! – Siguí com sigui i al marge de la confusió de conceptes molt nous en el nostre bagatge jurídic, és evident que la gestió per a la conservació ha de fonamentar-se en les directrius i instruments de gestió forestals vigents. Directrius i instruments que incorporen també nombrosos requisits de conservació i que poden millorar-se, en cas que sigui necessari i com ja es fa en els espais naturals, amb directrius específiques orientades als objectius de l'espai o espècie en qüestió.

Finalment i pel que fa al paper de la propietat, des del Consorci volem obrir un debat per reclamar un paper que sembla se'ns ha negat. Actualment cal considerar al propietari compromès amb la gestió de la seva finca com el primer conservacionista i sovint i en moltes comarques, com una espècie en perill d'extinció. El principal risc per a la conservació de la biodiversitat a casa nostra és l'abandonament de la gestió, camp adobat pel foc i un sense fi de plagues i riscos pel futur del bosc.

Les propostes cada cop més sovintejades i orientades a segregar les polítiques de conservació de les polítiques forestals, ara per ara plantegen més arguments polítics que tècnics i científics. D'aquesta manera es fa difícil avançar en un debat obert i constructiu que serveixi per millorar un patrimoni natural, privat a la major part del territori, que molts estimem i treballam per conservar, tot i que ara per ara sembla que no se'ns tingui massa en compte a l'hora de fer-ho.

Junta de Govern del Consorci Forestal de Catalunya

Tauler d'avisos

Enguany l'Assemblea General Ordinària del Consorci Forestal de Catalunya tindrà lloc el dissabte 7 de maig a Palafrugell. Per a més informació podeu consultar al web (www.forestal.cat) o contactar directament amb el Consorci al 972 84 27 08.

Introducció a la ramaderia en finques forestals.

Cessió de l'aprofitament pastoral

Carles Furriol

Enginyer de Forest

RESUM

Aquest article presenta l'experiència de la cessió de l'aprofitament pastoral d'una finca forestal a un ramader aliè a la propietat.

La complicitat entre ambdues parts, ha permès una sinergia beneficosa tant per a la propietat, que gaudeix dels efectes que la pastura com

porta a la finca, com per al ramader, que gaudeix d'un complement alimentari pel ramat de boví.

Els passos seguits, i els beneficis de l'activat es detallen a continuació.

INTRODUCCIÓ

La major part de la superfície forestal de Catalunya està sense gestionar, i bona part de les finques que ho estan no disposen d'eines per al control del sotabosc. Els darrers 50 anys la pastura en el bosc, el carboneig i l'aprofitament de feixos de llenyes pràcticament han desaparegut, així com les pastures, els conreus marginals i la major part de la xarxa viària.

Aquest fet està comportant una forta homogeneïtzació del paisatge, que té conseqüències directes a escala biològica, cultural i en l'increment de la vulnerabilitat dels riscos naturals com són els incendis forestals o la sequera.

La introducció de ramaderia extensiva en les finques forestals pot ser una eina complementària a la gestió que pot comportar diversos beneficis, i que requereix establir relacions contractuals entre el ramader i la propietat del terreny, que donin seguretat a ambdues parts.

EXPERIÈNCIA

Tipologia de la finca

La finca està situada a cavall entre la Garrotxa, l'Alt Empordà i el Pla de l'Estany, amb una superfície forestal de 75 ha, que disposa d'un estrat superior format per pinedes denses de pi blanc i pinassa, un estrat entremig d'alzina, i un estrat inferior dens

format per arítjol, esbarzer, bruc, arboç, càdec, arç blanc, llentiscle,...

La finca comptava amb una reduïda xarxa viària transitable que no permetia el pas de vehicles d'extinció, no disposava d'espais oberts en el seu interior, i no era possible transitar pel bosc més enllà dels camins, algun corriol i algunes zones on s'havien realitzat treballs silvícoles de millora.

Durant els anys 2004, 2011 i 2012 s'havien realitzat diverses aclarides i estassades costejades parcialment amb ajuts forestals, amb objecte de reduir la vulnerabilitat de la finca al foc, amb resultats efímers pel ràpid creixement del sotabosc.

És una finca que no disposava de camps ni prats, amb una pluviometria a l'entorn de 800 mm/any i una capacitat farratgera estimada inferior als 0,2 UBM/any.

La propietat té interès en la millora que li pot comportar la pastura a la finca, però no vol involucrar-se en la gestió de la ramaderia, ni tenir despeses ni maldecaps a llarg termini.

Tipologia de l'explotació ramadera

Es tracta d'una explotació ramadera i agrícola i limítrofa a la finca, amb un nombre elevat de bestiar que li permet escollir la càrrega ramadera en tancats grans.

Contracte

El contracte és un document que dona seguretat al propietari i al ramader, que ha de preveure la major part de situacions que es puguin produir durant la pastura, i que contribueix a simplificar la relació futura. A l'annex 1 s'inclouen els diferents aspectes que es poden incloure en el contracte i que convé parlar prèviament a la realització del mateix.

Implementació de la pastura

La implementació de la pastura ha estat gradual, així com les inversions realitzades per l'establiment de la mateixa.

Es va aprofitar que la propietat estava executant aclarides a la finca, per recuperar l'amplada del ferm i fer seccions de serveis a 1 metre a banda i banda dels camins que facilita la col·locació del filat.

Per a la distribució d'aigua en els abeuradors es va optar per la utilització de mànega enterrada per sota dels camins, procedent de la mina que antigament subministrava aigua a la casa, i distribuïda als diferents tancats mitjançant una bomba de pressió. El cost d'instal·lació va anar a càrrec de la propietat, i el manteniment i les despeses d'electricitat a càrrec del ramader.

L'adquisició i col·locació del filat va anar a càrrec del ramader, així com les infraestructures ramaderes (menjadores, abeuradors).

EFFECTE DE LA PASTURA EN LA FINCA FORESTAL

Vegetació

El principal efecte de la pastura en la vegetació és l'efecte sobre les espècies palatables i consumibles pel ramat, i el resultat sobre aquestes dependrà del maneig que es faci del ramat.

El resultat ha estat diferent en funció de l'estat de la vegetació previ a l'activitat ramadera. En les zones recentment estassades, el pasturatge de boví ha complert el seu objectiu controlant l'esbarzer, l'arítjol, els rebrots d'alzina i les espècies herbàcies (fotografia 1).

En les zones estassades dos anys abans de la implementació de la pastura, l'esbarzer ja s'havia desenvolupat i el pasturatge no ha disminuït les mates, però ha limitat el creixement de les mateixes i ha fet corriols que eviten capes contínues d'esbarzer (fotografia 2).

Fotografia 1. Pastura introduïda immediatament després dels treballs

Fotografia 2. Pastura introduïda un any després dels treballs

En les zones no estassades, el pasturatge ha reduït de forma important la vegetació palatable (com ara l'heura, arítjol, el llentiscle, alzina, ..), incrementant la visibilitat i penetrabilitat dintre del bosc (fotografia 3).

Fotografia 3. Pastura en zones no estassades properes a les menjadores

Preferències del ramat

El ramat té una clara preferència per desplaçar-se allà on es produeix la millor herba: els prats en primer lloc, seguit per les zones estassades, al voltant dels camins, i com a darrera opció, el bosc no estassat. Aquesta prioritat del ramat coincideix amb l'interès de la propietat en el manteniment de les infraestructures de prevenció d'incendis i del paisatge.

Dintre del tancat, el ramader modula la intensitat de pastura del ramat en diferents zones mitjançant la distribució de bales de farratge, els abeuradors i els complements de sal.

Efecte sobre la regeneració

La regeneració de pi a la finca prèvia a la pastura era inexistent per la falta de llum al sotabosc, i només es donava allà on es realitzaven les franges d'incendis. Un cop iniciada la pastura aquesta regeneració s'ha vist lleugerament afavorida pel control que la pastura fa sobre l'arítjol i l'esbarzer, que acabaven ofegant la planta.

Pel que fa referència a l'alzina i el roure, en les zones estassades el ramat ha menjat part dels rebrots i ha torçat les plantes de fins a un 8 cm de diàmetre, mentre que en les zones no estassades l'efecte del ramat ha estat menor.

Efecte sobre la planificació prevista en el PTGMF (Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal)

Pel que fa a la planificació, el PTGMF es va redactar previ a la introducció de la pastura, però ja es preveia la recuperació de camps i pastures.

1956 2013 2014

Imatge 1. Fotografies aèries que mostren la seqüència de recuperació de camps.

Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Un cop la pastura s'ha establert a la finca s'ha sol·licitat una modificació del PTGMF per recuperar 8 hectàrees d'antigues pastures identificades en la imatge aèria de 1956. En la seqüència d'imatges aèries (imatge 1) es pot observar la recuperació de prats, i en la fotografia 4 es pot observar la diferència entre la part abandonada, i la part recuperada.

Fotografia 4. Recuperació de prats on s'aprecia la vegetació prèvia

Efecte sobre la intensitat i tipologia dels treballs forestals futurs

La pastura no ha afectat la planificació prevista pel que fa als aprofitaments forestals de la finca, però cal evitar la realització d'aprofitaments comercials amb la presència del bestiar en el mateix tancat, així com prendre algunes precaucions quan l'aprofitament es realitza al límit del filat.

Els costos dels treballs silvícoles i aprofitaments disminueixen en reduir els costos de les estassades i facilitar els aprofitaments.

Cal remarcar que l'aprofitament de les capçades per biomassa dins el bosc beneficia la gestió ramadera, al facilitar l'accés i en el cas de recuperar camps i prats, permet aprofitar un producte que d'altre forma, s'hauria d'eliminar.

Efecte sobre la cacera

La principal interferència per fer compatible la pastura amb la cacera és el filat; tant per la intersecció del pas del caçador com per la descàrrega de corrent que

poden rebre els gossos.

En aquest cas, la col·locació de portes (fotografia 5) en tots els camins i corriols usats pels caçadors, així com la desconexió del corrent del fil inferior (situat a 40 cm del terra) en cas de batuda són mesures que permeten compatibilitzar ambdues activitats.

Fotografia 5. Porta de pas

Efecte de la pastura en aprofitaments aliens a la propietat

L'aprofitament ramader té un efecte dissuasiu per l'ús aliè de la finca. En el cas del llentiscle és especialment significatiu, al tractar-se d'una espècie palatable.

Efecte sobre la xarxa viària

Al ramader l'interessa poder accedir a la finca en tot-terreny i tractor, pel maneig del bestiar. Aquesta necessitat ha comportat una recuperació de la xarxa viària en desús (camins de desembosc) i una millora de la xarxa viària secundària.

S'ha passat de 75 m/ha de camins transitables ocasionalment per vehicles tot-terreny lleugers, a 175 m/ha transitables permanentment per tractors o camions tot-terreny, amb una secció de servei executada inicialment amb mitjans mecànics i mantinguda per la mateixa pastura. L'ús de la xarxa viària per part del ramader assegura que aquesta es mantingui operativa tot l'any.

En la fotografia 6 es pot observar l'estat actual de dos camins. El de l'esquerra correspon a un camí que previ a la gestió ramadera únicament es podia utilitzar ocasionalment per vehicles lleugers tot-terreny, i a la dreta un camí que havia desaparegut.

Filat i límits de la propietat

El recorregut del filat ha seguit bàsicament el traçat de la xarxa viària existent, i ha inclòs part d'altres finques que han autoritzat la pastura. En alguns trams sense camins s'ha optat per realitzar una tallada arreu en una feixa de 5 metres d'amplada per a permetre l'observació del filat i incrementar la presència d'espècies palatables.

Fotografia 6. Camí secundari a l'esquerra, i camí recuperat a la dreta.

Fotografia 7. Límit de propietat

Efecte en la prevenció d'incendis

L'activitat ramadera a la finca afecta positivament a la prevenció d'incendis per la disminució del combustible de superfície, per la recuperació de zones de seguretat (prats), i per la millora de la xarxa viària.

La repercussió de la pastura en cas d'un incendi forestal no dependrà únicament del nombre d'hectàrees pasturades, sinó també de l'estructura de la vegetació i de la seva ubicació. Aquest benefici en prevenció d'incendis es veu clarament incrementat quan la pastura i la zona on es pastura coincideixen en zones estratègiques per a la prevenció d'incendis forestals.

Fotografia 8. Franja d'incendis carenada de la finca mantinguda mitjançant pastura

En el cas que un incendi forestal afecti la finca, s'espera una mortaldat d'arbres menor que en cas de no haver introduït la pastura, especialment en aquelles zones on s'han realitzat aclarides i estassades.

Efecte sobre el paisatge

La recuperació de la pastura afavoreix al mosaic paisatgístic, al disminuir l'homogeneïtzació existent de bosc tancat, i recuperar una activitat històricament característica de la muntanya mediterrània.

Efecte sobre els hàbitats

Les pastures semi-naturals són hàbitats d'interès comunitari (HIC) que requereixen, per a la seva conservació, ser pasturats i/o segats. Per tant, la pastura és una eina essencial de conservació d'aquests hàbitats que estan disminuït contínuament.

Efecte sobre la biodiversitat

L'increment d'espais oberts de pastura enmig del bosc incrementa les zones d'interacció entre els hàbitats.

En algunes finques, l'activitat ramadera pot comportar la recuperació de les antigues basses agrícoles, que són un element important per a la recuperació de la flora i fauna aquàtiques, entre les quals es troben els amfibis, en regressió entre altres aspectes, per la falta de punts d'aigua adequats per a la seva reproducció.

Cost /Benefici

En aquest article no es valora la rendibilitat de l'activitat ramadera, sinó que es pretén valorar l'efecte de la pastura sobre la finca.

A l'annex 2 s'estima de forma teòrica el cost/benefici que la pastura ha tingut per la propietat, amb objecte de quantificar el benefici tangible/intangible que li pot comportar.

És important tenir en compte que el benefici depèn en part de factors aliens a l'activitat. A nivell d'exemple, l'efecte que percebrà un propietari sobre la prevenció d'incendis o el paisatge serà diferent per aquell que té un habitatge a la finca, d'aquell que fa anys que no la visita.

Perspectives i reflexió final

Transcorreguts 5 anys des de l'inici de la pastura es considera que l'activitat ramadera en la finca ha complert les expectatives previstes pel que fa al control del sotabosc, de manteniment de prats i de la transitabilitat de la xarxa viària.

En aquest cas, la propietat ha fet una inversió en infraestructures (xarxa viària i sistema de distribució d'aigua), essent el ramader el responsable del seu manteniment. La propietat es beneficia de les diverses sinergies que la pastura ofereix en la finca sense comprometre l'activitat forestal, sense estar lligada a perpetuïtat, ni suportar despeses futures. ●

ANNEX 1: ELEMENTS ESSENCIALS DE CONTRACTES ENTRE PROPIETAT I RAMADER

Parts contractuals	Ramader, propietari, administració, ...
Persona de contacte	Qui és el responsable o interlocutor (finques amb copropietat, gestor extern, masover, responsable de l'administració, etc.)
Objecte del contracte	Quin bosc, quins camps, quines edificacions
Durada de contracte	Durada mínima que permeti treballar còmodament i visualitzar resultats, però no lligat a perpetuïtat
Prestacions	Econòmiques, serveis (recuperació prats, control sotabosc, etc.)
Responsabilitat civil	Qui és el responsable (estipular l'eximent de responsabilitats per part de la propietat de l'activitat ramadera i infraestructures associades)
Successió	Es prohibeix a l'arrendador cedir o sotsarrendar les finques arrendades sense el consentiment escrit de l'arrendatari
Drets	El contracte únicament dóna dret a l'aprofitament pascícola del bosc, prats i camps descrits a l'objecte del contracte
Permisos administració	Quins permisos s'han de disposar i qui és el responsable (ramaders, forestals, municipals, etc.)
INFRAESTRUCTURES (Qui es fa responsable de la gestió i despesa)	
Xarxa viària	Construcció, recuperació, millora, manteniment
Abastament d'aigua	Com es realitza
Filat elèctric	Disseny i instal·lació del filat (núm. fils, tipus de fil, recorregut, portes), ... Manteniment (què comporta, en quines condicions s'ha de mantenir). Què passa si es finalitza la pastura (es queda, es retira, ...)
Recuperació de camps/prats	Existeixen camps/pastures abandonades?, es preveu la recuperació?
GESTIÓ FORESTAL	
Xerrac del ramader	S'autoritza al ramader a talar l'arbrat que impedeixi el pas del tractor pels camins i pistes de desembosc
Aprofitament forestal ús domèstic	La propietat o persones autoritzades poden realitzar aprofitaments per ús domèstic en el mateix tancat on s'està pasturant
Aprofitaments forestals	Es pot realitzar un aprofitament forestal en la zona de pastura, amb quan temps d'antelació s'ha d'avisar, pot haver interferència amb els filats, ...
GESTIÓ RAMADERA	
Compromís del ramader	Hi ha compromís de pastura a tots els tancats? Periodicitat?
Subcàrrega/sobrecàrrega	S'ha d'establir? Amb quins criteris?
ALTRES	
Caça	La finca forma part de la societat de caçadors de ... qui és la persona de contacte amb els caçadors
Soroll esquelles	En funció dels habitatges, es pot acotar la pastura o ubicació menjadores/abeuradors en alguns sectors o períodes
Dejeccions ramaderes (cisternes)	S'autoritza la realització de dejeccions ramaderes? Es determina alguna zona exclosa o que requereixi autorització prèvia de la propietat?
Deixalles en la finca	El ramader es compromet a mantenir la finca neta de deixalles, durant la duració del contracte
Senyalització	Cartells en els accessos (d'informació, de prohibició, de restricció, etc.). Qui és el responsable de la col·locació i manteniment en cas de col·locar-se?

ANNEX 2: ESTIMACIÓ DE COST/BENEFICI A LA PROPIETAT PER LA INTRODUCCIÓ DE LA PASTURA

Repartiment de costos

	Propietat	Ramader
Inversió inicial		
Gestions administratives	X	X
Xarxa viària		
Arranjament	X	
Recuperació	X	
Realització del tancat	X	X
Estassada		X
Adquisició e instal·lació tancat		X
Realització de la xarxa de distribució d'aigua	X	
Elements mòbils (abeuradors, menjadores, ..)		X
Recuperació de camps/prats	X	X
Gestió		
Manteniment xarxa viària		X
Manteniment filat		X
Manteniment xarxa de distribució d'aigua		X
Gestió ramadera		X
Suplement alimentari		X

Estimació benefici intangible sobre la propietat (en funció de la propietat)

	Preu unitari (€/ha o €/Km)/any	Unitats	Benefici (€/any)
Control vegetació herbàcia (prats i franges protecció)	100 €/ha	2 ha	200
Facilitar accés a la forest	2 €/ha	75 ha	150
Manteniment xarxa viària principal i secundària	50 €/Km	3 Km	150
Manteniment xarxa viària de desembosc	5 €/Km	10 Km	50
Vigilància de la finca	1 €/ha	75 ha	75
Recuperació de camps (millora de la finca)	50 €/ha	2 ha	100
Prevenió incendis	2 €/ha	75 ha	150
Caçadors	No afecta		
Paisatge, gaudi, ...	50 €/finca	1	50
Manteniment límit de propietat	50 €/finca	1	50
Millora hàbitats	50 €/finca	1	50
		TOTAL	1.025 €/any

El Consorci Forestal demana intensificar els esforços per evitar les pèrdues i desastres que pot ocasionar la processionària del pi

Les condicions climàtiques que han tingut lloc durant aquest hivern han afavorit una expansió de les zones afectades per la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*), així com també una afectació molt més intensa que en anys anteriors. Els efectes més immediats per als arbres és la pèrdua de fulles, fet que provoca un debilitament greu de la planta. Si bé una afectació lleu d'aquesta plaga no presenta problemes més enllà de la molesta al·lèrgia que moltes persones manifesten, l'increment de la intensitat dels atacs provoca problemes de vitalitat que poden ocasionar greus pèrdues, tant econòmiques com mediambientals.

L'actual increment de superfícies afectades arreu de Catalunya demostra que la plaga es troba fora de control, i l'increment de la seva intensitat a determinades comarques preocupa especialment pels seus efectes en el debilitament d'una gran quantitat d'arbres i rodals, fet que porta a l'augment del risc

d'altres plagues i d'incendis forestals. Així mateix, l'increment tant en superfície com en intensitat de l'atac de la processionària fa témer que l'afectació durant la propera tardor-hivern encara podria ser molt superior.

Davant d'aquesta situació, des del CFC es va demanar al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat que fes el màxim d'esforços per evitar arribar a la propera temporada sense els recursos necessaris per a controlar la població de processionària i alhora evitar uns danys que podrien esdevenir catastròfics.

Participació a la primera jornada de treball del projecte internacional ecoturístic 'From Bark to Bottle'

El 21 de gener, Josep Maria Tusell, responsable tècnic del Consorci Forestal de Catalunya, va participar a Girona a la primera jornada de treball del projecte ecoturístic 'From Bark to Bottle', impulsat per la Fundació nordamericana 'Cork Forest Conservation Alliance' (CFCA), l'empresa turística 'Two birds one Stone' (2B1S) i a nivell de Catalunya, el Consorci de les Gavarres. Aquest projecte compta també amb el suport del Consorci Forestal.

'From Bark to Bottle' (de l'escorça a l'ampolla, en anglès) és una iniciativa pionera a nivell internacional, que pretén mostrar la riquesa etnològica i mediambiental de les suredes i la transcendència que per elles representa la indústria del suro. Per donar-ho a conèixer s'han organitzat diversos viatges des dels Estats Units per territoris surers mostrant tot el procés d'obtenció i transformació del suro. En aquest sentit, durant la temporada de la pela del suro s'organitzaran un total de quatre viatges de 10 persones que visitaran Andalusia, Catalunya i Extremadura. El primer viatge està previst pel proper mes de juny de 2016. El públic potencial d'aquest viatge és el nord americà, on la Fundació CFCA lluita des del 2008 contra el desconeixement existent sobre el món del suro. En

un context tan allunyat de la cultura mediterrània hi ha la creença entre consumidors i empresaris que l'actitud ecològicament responsable és la d'evitar el consum de suro per afavorir la conservació de les suredes. Aquesta fundació va contactar amb 2B1S pel disseny ecoturístic del projecte i aquest tour operador ha vetllat per oferir un disseny basat en l'observació, la vivència i l'experiència directa sobre el territori i, per això, s'ha associat amb diferents entitats locals dels espais naturals surers. En el cas de Catalunya, el Consorci de les Gavarres ha estat l'entitat encarregada de detallar els llocs a visitar, les realitats a explicar i les experiències a transmetre als visitants i s'ha erigit com a coordinadora local.

El CFC dóna l'enhorabona al decret que renova el CPF i demana preservar el paper protagonista dels silvicultors

Davant les eleccions i l'aprovació dels estatuts del Centre de la Propietat Forestal (CPF), el Consorci Forestal de Catalunya va fer arribar al Departament d'Agricultura un document amb diverses al·legacions als estatuts que reivindiquen l'autonomia, l'agilitat i el paper protagonista de la propietat forestal al seu Consell Rector.

El document recorda que en l'esperit de la Llei del Centre de la Propietat Forestal hi ha el dotar al sector forestal privat d'un organisme inspirat en el model d'agència anglosaxó i preservar el dret de la propietat a decidir sobre la gestió de llur explotació. Des de la creació del Centre de la Propietat Forestal, ara fa 20 anys, s'han dut a terme avenços considerables, que han estat possibles gràcies a la integració dels principis de participació i corresponsabilització en el disseny i implementació de les polítiques dirigides al bosc. L'augment de la superfície planificada ordenada, l'agilització de tràmits, permisos, ajuts i l'aprovació de la certificació de la gestió forestal sostenible a escala regional, són algunes de les millores obtingudes, en gran mesura, gràcies al principi de desconcentració i modernització de l'administració forestal. Tot i els passos endavant fins a la data, des del Consorci Forestal es vol posar de manifest que aquests avenços s'han vist condicionats pel desenvolupament parcial de la Llei 7/1999 del Centre de la Propietat Forestal, una llei reivindicada llargament i de forma majoritària pel

sector productor forestal, els principis de la qual des del Consorci Forestal es considera que cal consolidar, reforçar i articular amb la proposta de Decret actual, que fa anys que es demanava.

En relació a les modificacions proposades a la proposta d'estatuts del CPF, es considera que l'actual redactat és contrari als interessos i necessitats del sector i a la mateixa naturalesa i facultat d'autoorganització del CPF, ja que persegueix una subordinació del Centre a l'estructura orgànica del Departament competent en matèria forestal. En segon terme, es demana facilitar la participació a les eleccions als òrgans de govern del Centre, de manera que, com a mínim, a les comarques amb major presència de socis del Centre de la Propietat Forestal es pugui comptar amb una mesa, per poder facilitar l'assistència dels propietaris amb instrument de gestió forestal aprovat.

Finalment, des del Consorci Forestal es considera que un aspecte bàsic per a una participació real de la propietat és garantir la representativitat i la independència de les candidatures que concorren a les eleccions. Per fer-ho, des del CFC es considera fonamental i imprescindible limitar la possibilitat de presentar candidatures a associacions de propietaris forestals privats que acreditin l'àmbit català, i que puguin garantir la suficiència i la independència financera i funcional d'ens públics i/o privats amb interessos diferents als dels seus associats.

Propietaris forestals catalans col·laboren en la transferència de coneixement a Algèria

Del 10 al 24 de desembre, la Cooperativa Serveis Forestals, en col·laboració amb el CTFC, va participar en un projecte de cooperació internacional amb Algèria, en el qual es va contribuir a la formació de formadors de cara a la millora de la gestió de les suredes en aquest país nord-africà situat a la riba del Mediterrani. Un dels aspectes en els quals es va fer especial èmfasi en aquest curs va ser en la recuperació de les suredes degradades, aspecte que també s'aborda al projecte Life +Suber, que es treballa des del Consorci Forestal.

A banda de les visites a camp de diferents tipologies de suredes i de diferents finques on es realitzen treballs de millora, durant la formació també es van visitar empreses que produeixen productes amb suro

(taps naturals i taps tècnics, aïllaments...) així com l'empresa Quality Suber, dedicada a la valorització del suro català.

Joan Rovira s'incorpora com a representant del sector productor forestal a la Comissió de Seguiment del PDR.cat 2020

El 27 de novembre es va dur a terme a la seu del Departament d'Agricultura de la Generalitat la primera reunió ordinària del Comitè de Seguiment del PDR.cat2020, que ha estat reforçada tant en representació com en la seva dinamització. En aquesta reunió s'hi va incorporar Joan Rovira, secretari general del Consorci, com a representant del sector productor forestal.

Durant la sessió es van presentar, entre d'altres, les principals línies del programa, els criteris de selecció per l'atorgament d'ajuts i es va tractar la proposta de modificació per esmenar mancances ja detectades en el mateix. Joan Rovira va proposar la millora del finançament dels Instruments de Gestió

Forestal i dels criteris d'ajut per evitar pals a les rodes a la creació d'Agrupacions de Productors Forestals.

Bona rebuda de la jornada sobre el projecte Life+ Suber a l'Escola Agrària Forestal de Santa Coloma de Farners

L'Escola Agrària Forestal de Santa Coloma de Farners va ser l'escenari, el passat 26 de novembre, de la jornada tècnica "El projecte Life+Suber per lluitar contra el corc del suro. Estat fitosanitari

del castanyer", amb la participació de prop d'una cinquantena d'assistents. En el primer bloc, Roser Mundet, enginyera de forests del Consorci, va explicar les actuacions que s'estan duent a terme en el marc d'aquest projecte a diferents rodals distribuïts per les zones sureres de Catalunya, i es van exposar, per part del Servei de Gestió Forestal, els resultats del trampeig pel control del corc del suro d'aquesta passada campanya.

Per la seva banda, Josep M. Tusell, responsable tècnic del Consorci, va explicar quines actuacions s'estan duent a terme per part del CFC, juntament amb altres entitats, per fer front a problemes sanitaris de les suredes com la plaga del corc, la taca groga i l'escaldat que malmeten de forma molt important el suro.

ES VEN FINCA RÚSTICA

de 350 ha, amb casa habitable,
situada entre Vidreres
i Lloret de Mar (la Selva).

**La finca disposa d'una font
d'aigua potable.**

**Telèfon de contacte:
666 38 17 14 (Julián García)**

SERRAHIMA ADVOCATS

Experts en Dret Forestal, Dret d'Angles i Dret Civil.
Advocats especialistes en la defensa dels interessos dels propietaris forestals,
especialment en actuacions davant de l'ACA, el Registre de la Propietat,
el Cadastre de Rústica i en l'assessorament en matèria de comins,
drets de propietat i contractes d'amendament.

Serrahima Advocats
Oficina de Serrahima nº45
17403 Lloret (Alt Empordà)
972138192 | 629171925
info@serrahima-advocats.cat
www.serrahima-advocats.cat

venda de llenya

Al detall, a l'engròs,
a granel o
empaquetada.
Totes mides.

Tel.: 972 860 453
Mòbil: 609 832 112
riudecos@riudecos.com
www.riudecos.com/llenya

El Consorci Forestal participa a la comissió per recuperar el Bosc de Can Deu de Sabadell

El Consorci Forestal de Catalunya va participar el passat novembre a la comissió tècnica de seguiment per a la recuperació del bosc de Can Deu (Sabadell), propietat de la Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859. Aquesta comissió, formada pel director de la Fundació (Joan Carles Sunyer), l'Espai Natura de la Fundació (Hilari Teixidó), el CREAM (Jordi Vayreda), el CPF (Ricard Farriol), la UES (Salvador Bardagi), l'ADF de Sabadell (Pau Sampériz) i el CFC (Josep M. Tusell) va ser creada arran de l'afectació de la ventada del 9 de desembre de 2014, la qual va tombar més del 80% de la superfície de la finca sobre un total de 86 ha.

El treball d'aquesta comissió tècnica va finalitzar amb la redacció d'un document base de conclusions de la comissió sobre com dur a terme la regeneració del bosc (el podeu consultar al web del Consorci).

Les jornades de plantació van ser els dies 24 i 31 de gener i els dies 14 i 21 de febrer i hi van participar més de 1400 persones en un ambient molt familiar. Per aquesta plantació, el CFC va cedir gratuïtament 480 plantes de *Pinus halepensis* i 80 de *Pinus pinea* de tres anys.

Més de 60 alumnes d'escoles de formació forestal assisteixen a jornades de formació amb el CFC

Els alumnes de l'Escola de Capacitació Agrària del Solsonès, de l'Institut Rubió i Tudurí i de l'Escola Familiar Agrària de Quintanes van participar els dies 28 i 29 de gener i 9 de febrer, respectivament, a diferents jornades de formació per cada centre educatiu. Durant les visites, que es van realitzar en diferents finques forestals de Sant Hilari, d'Arbúcies i de Maçanet de la Selva, es va fer explicació sobre la gestió de l'abet Douglas, sobre el castanyer, sobre la noguera, sobre el pi insigni, sobre les tallades de millora i l'explotació del suro i sobre la gestió intensiva del pollancre.

Aprofitaments i Gestió Forestal Sostenible

- ▣ TREBALLS FORESTALS
- ▣ APROFITAMENTS I MILLORES FORESTALS
- ▣ MANTENIMENT I OBERTURA DE CAMINS
- ▣ TRANSPORT FORESTAL
- ▣ MÉS DE 50 ANYS D'EXPERIÈNCIA EN EL SECTOR FORESTAL

C/ Pau Casals, 30 · 08470 Sant Celoni
 Mòbils: 687 725 503 · 687 725 504
 Tel./Fax: 93 867 07 40 · info@cassi.es
www.cassi.es

Jornada de Tardor 2015:

SILVICULTURA PROPERA A LA NATURA. GESTIÓ, PRODUCCIÓ I ECONOMIA

La gestió propera a la natura, altrament dita Prosilva, és una resposta als reptes actuals del món forestal: gestió multifuncional, millora del patrimoni forestal i disminució de les despeses operatives. Per aquest motiu ha despertat un gran interès entre els propietaris que tenen cura de les masses forestals com a part d'un patrimoni familiar, però que saben que l'economia és imprescindible per a mantenir la gestió i la diversitat d'aquests boscos. La idea clau de la filosofia de Prosilva és l'assoliment d'un bon rendiment econòmic aprofitant al màxim els processos naturals del bosc i incrementant la diversitat i resiliència del mateix.

Fotografia 1. Assistents a la jornada durant la visita a la finca Can Perroi de Massanes.

Amb l'objectiu de difondre els plantejaments de la silvicultura Prosilva, el passat 4 de desembre es van reunir més de 45 persones a la Jornada de Tardor del Consorci Forestal de Catalunya.

Durant la visita, es va fer parada en dues finques privades amb IOF de la comarca de la Selva. La primera, Can Perroi de Massanes, es troba situada a la plana selvatana i la seva massa forestal està formada per una barreja de frondoses (principalment roure, alzina surera i alzina) i coníferes (pi pinyer i plantacions de pinastre i pi insignis). La segona finca, Els Coralls d'en Perarnau de Riells de Montseny, es troba ubicada al Montseny amb presència de gran diversitat d'espècies tot i que a la jornada ens vam centrar amb les masses d'alzina i les plantacions d'abet Douglas. En totes dues finques es va exposar la gestió executada per la propietat de cada una

d'elles, les quals a la seva manera han buscat l'equilibri econòmic entre producció i conservació del bosc. Alhora, es van difondre els objectius i les línies de treball de la silvicultura Prosilva, molt coincidents amb la gestió executada a les finques visitades.

A la jornada hi van participar tècnics i propietaris de la regió francesa dels Pirineus Orientals amb qui vam poder debatre les diferències de gestió i sobretot el potencial futur per masses gestionades sota aquest model, doncs a França tenen un historial i experiència més dilatada amb aquesta silvicultura.

L'objectiu de la jornada va ser el de difondre les claus de la gestió propera a la natura, les quals, amb intervencions freqüents però suaus i poc costoses des d'un punt de vista econòmic i un cop conegut el potencial de cada massa forestal, ens ajudaran a assolir el màxim potencial productiu amb una màxima rendibilitat. Això sí, abans haurem de ser capaços de trobar els mercats que ens valorin al màxim la qualitat de fusta produïda. ●

Fotografia 2. Assistents en ple debat a l'alzinar de la finca d'els Coralls d'en Perarnau de Riells de Montseny.

Aquesta jornada va ser possible gràcies a la participació financera de la Casa a Perpinyà de la Generalitat de Catalunya.

Acord entre JARC i CFC

per reforçar la defensa de les explotacions professionals silvícoles i agràries

El passat 5 de febrer, Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC) i el Consorci Forestal de Catalunya varem signar un acord per a desenvolupar un marc de col·laboració entre ambdues organitzacions, que té com a objectiu millorar el servei als seus associats i reforçar la defensa de les explotacions professionals silvícoles i agràries.

Hem volgut que el President de JARC, en Francesc Boronat i Sans, ens expliqui com és l'organització i com s'arriba a un acord com aquest.

Fotografia 1. Francesc Boronat, president de JARC

Què és JARC?

JARC som una Organització Professional Agrària d'àmbit català constituïda l'any 1997, i fruit de la fusió de tres organitzacions que compartien la visió sobre el sector. L'objectiu és la coordinació, representació, gestió, foment i defensa dels pagesos, ramaders i silvicultors professionals de Catalunya.

Som també dins la COAG (*Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos*), organització professional agrària d'àmbit espanyol i implantada a Europa a través del COPA-COGECA. També formem part de PIMEC perquè, a diferència del que pensen alguns, som tan empresaris com els de qualsevol altre sector, i aquesta és una aliança per donar suport i defensar millor les empreses.

Quins objectius persegueix?

Treballem per al manteniment i millora del sector agrari català, i amb voluntat de transmetre que les

explotacions agrícoles, ramaderes i forestals fem una activitat econòmica que requereix professionalitat i millora constant.

Per nosaltres, és prioritària l'explotació professional. És la que desenvolupa l'activitat econòmica, genera ocupació directa i indirecta i, no ho oblidem, acaba gestionant la major part del territori. Per això demanem que les polítiques que es vulgui tirar endavant hi focalitzin, així com els recursos que s'hi destina i, en especial, els adreçats a inversions productives i rejuveniment del sector.

Hem de poder viure de la nostra activitat. Per això lluitem per preus dignes, per combatre posicions d'abús de les baules superiors de la cadena, i per a que les polítiques i acords comercials amb tercers països els exigeixin el mateix que se'ns demana a nosaltres per produir aquí. El contrari suposa establir una competència deslleial des de les Institucions europees, en tenir aquests països unes condicions productives més laxes. És tirar-se pedres a la teulada!

Qui hi ha, al capdavant de la vostra Organització?

Productors i productores professionals agraris. El nostre màxim òrgan són els socis, l'Assemblea General, però també hi ha un Comitè Executiu, constituït pels presidents territorials, i un Consell Nacional format pels representants professionals dels diferents sectors productius i el Comitè Executiu.

Com a suport essencial a la nostra activitat, comptem amb un equip tècnic i administratiu que permet l'activitat diària i el servei als membres de l'organització, així com una presència institucional amb coneixements detallats.

Qui sou vós? A què us dediqueu?

Sóc un viticultor de Nulles (Alt Camp), fill de viticultors i, si res no canvia, pare d'un viticultor emprenedor. A més, actualment tinc l'honor de ser el President de la Cooperativa del poble.

Em considero un pagès professional que vol viure de la seva feina, i que treballa per a millorar la situació dels productors i productores catalans.

Per què l'interès en treballar coordinadament amb el CFC?

La relació amb el Consorci no neix ara. Fa molts anys

que, de la mà del nostre primer president, iniciàrem una col·laboració que no va ser fruit de voler figurar, sinó per la coincidència en la visió del sector i l'empresa. La relació es va anar diluint, malgrat ha continuat havent interès de socis de JARC (i em consta que dels vostres).

A més, ens agradi o no, cada dia s'associa més la nostra activitat empresarial amb el medi ambient o els usos socials, i sorgeix la necessitat de parlar i consensuar línies d'acció. Fins i tot, podem tenir oportunitats de negoci mitjançant sinèrgies entre el món agrícola o ramader i el forestal. Per què ens hem de tancar portes?

Fotografia 2. Francesc Boronat, president de JARC, i Rosendo Castelló, president del CFC, en el moment de la signatura de l'acord.

Què pretén aquest acord?

En primer lloc, recuperar una dinàmica de col·laboració. Haurem d'anar pas a pas i consolidar cada avenç, i és evident que no coincidirem en tot. Es tracta de poder parlar i cercar fórmules beneficioses per als sectors agrícola i ramader (amb més pes a la nostra organització) i el forestal (amb el major pes a la vostra). Tenim punts que compartim, i això hi fa molt.

D'una forma resumida, hi ha dues grans línies de treball. D'una banda, millorar els serveis als associats i la defensa de les explotacions professionals. De l'altra, cooperar en l'intercanvi d'informació, l'accés als serveis mutus i la coordinació respecte les polítiques públiques o la representació institucional. Però com he dit, hem d'anar pas a pas.

Quin interès pot tenir per als membres del CFC? I per als de JARC?

En les converses que hem tingut al llarg dels anys, però també en base a socis nostres que també en són vostres, aquest acord pot oferir un bon marc d'informació i servei als membres d'ambdues orga-

nitzacions, amb la voluntat de respondre a les seves necessitats empresarials. Però també haurem de treballar en la part institucional i podrem incidir plegats en qüestions transversals o territorials, com pot ser la necessitat de controlar les poblacions de fauna salvatge, l'impacte de la fiscalitat (amb la revisió cadastral i la repercussió en l'IBI) o en la dificultat que té la maquinària per circular en alguns indrets.

Però com he dit, no hem de ser curts de mira i podem explorar sinèrgies com l'ús de biomassa, per exemple, però consolidant cada pas que fem.

JARC treballa en l'àmbit forestal?

Tenim socis amb activitat forestal, però també d'altres que, tot i tenir forest, no l'estan rendibilitzant.

Tenim una sectorial forestal i participem en fòrums o taules sectorials. No obstant, la nostra activitat principal és centrada en els àmbits agrícola i ramader, on hi ha la major part dels nostres socis i activitat.

Digui'm alguns serveis que ofereixen als seus socis.

Els adrecem principalment a explotacions agrícoles o ramaderes, però amb serveis de caire empresarial: assessorament tècnic; assessoria jurídica i tràmits laborals, comptables o fiscals; riscos laborals; tràmits administratius; redacció de projectes; tramitació d'ajuts; al·legacions i recursos; o assegurances, entre d'altres.

Procurem oferir allò que li cal al nostre soci al territori, de la forma més avantatjosa possible, i tant directament com mitjançant col·laboradors externs de confiança.

Què n'espera, d'aquest acord?

Com he dit, en primer lloc recuperar un marc de col·laboració. En segon, que les explotacions professionals tinguin les millors eines i experts per a ajudar-les. En tercer, que siguem capaços de generar noves dinàmiques innovadores que ens generin riquesa i rendibilitat. I, finalment, que la nostra presència a les Institucions serveixi per assolir els objectius que, com empresaris professionals, tenim. ●

Els Ajuntaments no poden exigir llicències urbanístiques per a la tala de boscos que tinguin instruments d'ordenació forestal aprovats

Jordi Salbanyà i Benet

Advocat

És un fet conegut que la legislació forestal històricament no ha atorgat mai competències als municipis respecte l'ordenació i la fiscalització de la gestió forestal.

Darrerament, la reforma de la legislació local (LRSAL) fins i tot ha vingut a eliminar les competències pròpies dels municipis en matèria de medi ambient en el sòl no urbà

i respecte la conservació de camins rurals, i la llei de territori que s'està redactant, fins i tot preveu treure als municipis les competències d'ordenació i gestió urbanística del sòl no urbanitzable. D'aquesta manera s'està fent possible que els municipis, l'administració més propera als ciutadans, perdin tot tipus d'incidència en la que constitueix la part més important del seu territori, el sòl no urbanitzable, la qual cosa no deixa de ser sorprenent i, fins i tot, preocupant.

Malgrat aquesta realitat, els municipis sempre han estat poc donats a perdre la seva capacitat d'incidir en el sòl no urbanitzable, i per extensió en el de naturalesa forestal. I així, amb independència d'aquesta manca de competències que resultava de la legislació forestal, hom es recolzava en

la legislació urbanística que permetia exigir als particulars l'obtenció de la llicència urbanística per a la tala de masses arbòries o de vegetació arbustiva *"en els supòsits en què ho exigeixi el planejament urbanístic"*.

Això suposava, al capdavant, una duplictat d'actuacions i d'autoritacions administratives entre les de naturalesa forestal, de competència de l'administració autonòmica, amb les de naturalesa urbanística, de les administracions locals.

El nucli de la qüestió era determinar si calia una llicència urbanística per talar arbres, quan aquesta formava part de l'activitat pròpia de la gestió forestal. De la dicció del precepte quedava clar que els municipis només podien exigir la llicència quan així s'hagués previst en el planejament municipal, però no en qualsevol cas. Ben sovint els municipis van incorporar aquesta obligació en la normativa del planejament

HUSQVARNA 545RX
45 C.C.

OFERTA TOT L'ANY
799 €

AGRICOLATORDERA
camp · bosc · jardí
maquinària agrícola, forestal i de jardineria

Camí Ral, 127-129 - Tel. 93 764 15 59 - Fax 93 765 02 82 - 08490 TORDERA
www.agricolatordera.com

HUSQVARNA 555FRM
53 C.C.

OFERTA TOT L'ANY
1.099 €

general; altres ho varen fer mitjançant l'aprovació d'una ordenança específica (com exemple, i entre d'altres, *l'Ordenança reguladora de la tala d'arbres al municipi de Les Franqueses del Vallès*).

En la majoria dels casos, hom exigia, com a requisit per a l'atorgament de la llicència urbanística, la presentació del Projecte d'Ordenació o el Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal degudament aprovat per l'administració forestal, però altres Ajuntaments ho van fer més enrevessat, i malgrat no tenir competències en matèria forestal, es van inventar tràmits contraris a la pròpia legislació sectorial. Així diversos POUM consultats (per ex. l'art. 296 POUM de Cardedeu, l'art. 231 POUM de Solsona, ...) estableixen que *"per a l'atorgament de les autoritzacions d'aprofitaments forestals, que són competència del DMA de la Generalitat de Catalunya, caldrà un informe favorable de l'Ajuntament. L'Ajuntament podrà introduir modificacions en les actuacions d'aprofitament forestals previstes en les autoritzacions sol·licitades, encaminades a la millora de les masses forestals, l'augment del seu valor ecològic o la millor defensa davant de possibles incendis. (...)".*

No cal dir que aquest precepte és de molt dubtosa legalitat, ja que estableix l'exigència d'un informe favorable municipal previ a l'atorgament de les autoritzacions d'aprofitaments forestals per part de l'administració forestal autonòmica, quan aquesta activitat administrativa ve regulada per la legislació forestal, la qual no estableix cap tràmit consultiu municipal previ.

La *Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya* és molt clara al respecte ja que estableix que l'aprofitament de fustes i llenyes (és a dir, la tala de boscos per a la seva comercialització) s'ha de fer segons les disposicions específiques previstes en la pròpia llei, tant en els terrenys de propietat pública com en els terrenys de propietat privada. I així, aquells propietaris que tinguin aprovat un instrument de gestió forestal per iniciar la tala d'arbres pròpia de

la gestió forestal no precisen res més que comunicar-ho per escrit a l'administració forestal. En canvi, per a tots els aprofitaments de fustes i llenyes o altres actuacions en terrenys forestals no continguts en els projectes d'ordenació o en els plans tècnics aprovats o plans d'ordenació de recursos forestals, llurs propietaris necessiten una autorització específica que atorga l'administració forestal.

Per tant, si segons la legislació sectorial correspon a l'administració autonòmica forestal o bé rebre la comunicació prèvia d'inici de tala – sense necessitat d'una autorització específica–, o bé autoritzar-la expressament, segons sigui el cas, era un contrasentit que el planejament general d'un municipi o una ordenança específica aprovada amb aquesta finalitat, exigís al seu torn una llicència específica municipal: és a dir, que es fiscalitzés de nou la mateixa actuació que ja realitzava l'administració autonòmica, que és la única que té competències en la gestió forestal.

Tot plegat venia causant greus friccions, quan els ajuntaments, per mitjà dels seus tècnics municipals, volien incidir, fiscalitzar i dictar instruccions respecte l'activitat de gestió forestal d'un particular emparada en un instrument d'ordenació forestal o en una autorització de l'administració forestal corresponent.

Rosell

Treballs forestals i agrícoles
 Manteniment i construcció de pistes forestals i infraestructures
 Transports
 Servei de trituració in situ d'estella de biomassa

EXCAVACIONS ROSELL S.L.
 C/ Castells, 66 - 17401 ARBUÇES (Girona) Tel. 972 860 536
 www.excavacionsrosell.com

MATFOR
 Matèries Forestals, S.L.

PRODUCCIÓ D'ESTELLA FORESTAL
 CRIBAT A DIFERENTS GRANULOMETRIES
 ASSECAT SOTA COBERT
 TRANSPORT I DISTRIBUCIÓ
 SERVEI DE TRITURAT A DOMICILI
 OBRA CIVIL PER INSTAL·LACIONS

MATFOR
 Matèries Forestals, S.L.
 Polígon industrial Cal Xic s/n
 17401 Arbúcies (Girona)
 Tels. 972 860 536 / 972 162 607
 www.matfor.cat

**camins, servituds de pas i
 termenals de pagès**

Dr. Xavier Campillo Besses
 Geògraf col·legiat núm. 861
 Soci núm. 365 de l'Associació Catalana de
 Pèrits Judicials i Forenses
 tel. 650 372 399
 periciacaminera@gmail.com
 www.periciacaminera.com

La *Llei 16/2015 de 21 de juliol de implicació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica*, publicada el passat 24 de juliol, ha vingut a posar-hi remei, quan ha modificat diferents preceptes de la Llei d'Urbanisme, alguns dels quals tenen incidència en aquesta problemàtica que afecta la gestió forestal.

En primer lloc, hom ha modificat l'art. 187 que és el que defineix els actes subjectes a llicència urbanística, i entre ells hi manté *"la tala de masses arbòries o de vegetació arbustiva"*, eliminant l'afegit que era vigent fins ara, que ho limitava *"en els supòsits en què ho exigeixi el planejament urbanístic"*. Amb aquest nou redactat semblaria que la llicència ara seria exigible sempre i en tot cas, però no és així.

La reforma introdueix un article 187 ter, que d'una manera clara i precisa estableix que, en sòl no urbanitzable i urbanitzable no delimitat, no estan subjectes a intervenció mitjançant llicència urbanística o comunicació prèvia els actes següents:

- Primer. Els moviments de terra, l'explanació de terrenys, l'obertura, la pavimentació i la modificació de camins rurals i la tala de masses arbòries o de vegetació arbustiva que s'executin a l'empara d'un instrument d'ordenació forestal o sota la intervenció de l'administració forestal i de l'administració competent en matèria de medi ambient.

- Segon. La tala de masses arbòries o de vegetació arbustiva que s'executi sota la intervenció d'una administració competent en matèria de protecció del domini públic i de l'administració competent en matèria de medi ambient.»

És a dir, que des d'ara els Ajuntaments només podran exigir llicència urbanística quan es tracti de la tala de masses arbòries o de vegetació arbustiva en qualsevol classe de sòl, sempre que no es tracti dels actes propis de la gestió forestal que hem comentat.

Les activitats que tinguin a veure amb els camins rurals i la tala de masses arbòries o de vegetació arbustiva que s'executin a l'empara d'un instrument d'ordenació forestal o sota la intervenció de l'administració forestal i de l'administració competent en matèria de medi ambient, no estan subjectes en cap cas a intervenció municipal mitjançant llicència urbanística o comunicació prèvia. ●

Mas Vilar
 TURISME RURAL MONTSENY

Ap. Correus 11 - 17401 Arbúcies
 Coord. UTM: 31T 457000E 4628900N
 masvilar@masvilar.cat
 www.masvilar.cat

 Tere Crous - Tel. 699 499 911

 Formació Forestal
 Especialitzada

Oferta formativa 2016
www.formacioforestal.cat

**Cursos forestals per especialistes
 i cursos personalitzats segons
 necessitats de l'empresa**

Certificats per la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya

 Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura

 ADF
 associació de propietaris forestals

 serra de bellmunt collsacabra
 associació de propietaris forestals

 Diputació Barcelona

La biomassa: estalvi energètic en els hivernacles

Francesc de P. Mata

Economista,
Representant Ventil
Engenharia do
Ambiente, Lda

En els últims anys s'han produït canvis importants en la forma d'entendre el món en què vivim, hem anat adquirint de mica en mica una major consciència col·lectiva sobre la responsabilitat que tots tenim en preservar la qualitat de l'entorn que ens envolta, en protegir el medi ambient.

En aquest context les energies renovables es presenten com una alternativa, mediambiental, al consum de combustibles d'origen fòssil.

La utilització de fonts d'energia renovables contribueix a reduir l'impacte mediambiental negatiu associat a l'emissió de gasos d'efecte hivernacle, redueix la nostra dependència energètica de l'exterior i afavoreix la generació de llocs de treball locals.

Tot i els beneficis abans esmentats, la generalització de la utilització d'energies de caràcter renovable en detriment de fonts energètiques d'origen fòssil depèn en gran mesura d'aspectes econòmics: l'estalvi en els costos de combustible i la rendibilitat de les inversions necessàries per condicionar les instal·lacions energètiques.

Durant l'últim any hem assistit a un notable descens del preu dels combustibles d'origen fòssil (el preu del barril Brent ha baixat dels 90-100 \$ als 35-40 \$ actuals). Tot i aquest més que notable descens dels preus, la substitució de combustibles d'origen fòssil (gasoil, GLP, ...) per biomassa en la generació d'energia tèrmica es presenta com una de les mesures més eficients i fàcils d'implementar per millorar els costos energètics.

Al mercat es comercialitzen diversos tipus de biomassa susceptibles de ser utilitzades per a la generació d'energia tèrmica, sent la seva procedència de residus industrials, forestals o agrícoles. La biomassa és un combustible de marcat caràcter local, tenint en compte la sensibilitat del cost del transport sobre el seu preu final, sent fàcil, a data d'avui, assegurar el subministrament de biomassa a tot el territori peninsular.

Com es pot observar a la taula 1 els preus de la biomassa que es comercialitzen és molt inferior al dels combustibles fòssils.

Taula 1. Preus de la biomassa en comparació als dels combustibles fòssils

Combustibles fòssils	Preu (€/l)	PCI (kcal/kg)	Preu (c€/kWh)
Gasoil C	0,404	10.200	4,06
GLP	0,438	11.000	6,63

Biomassa	Humitat	Preu (€/t)	PCI (kcal/kg)	Preu (c€/kWh)
Estella pi	< 20%	80,00	3.600	1,92
Pèl·let de fusta	< 15%	169,00	4.310	3,38

La substitució de les calderes que utilitzen combustibles fòssils per calderes de biomassa té en molts casos considerables avantatges econòmics i són, generalment, fàcils de portar a terme.

Els factors clau que determinen la viabilitat econòmica d'una instal·lació són dos:

- Nombre d'hores de demanda de calor anuals.
- Mida de la caldera necessària.

A continuació presentem un exemple d'estalvi energètic en un hivernacle.

Tenint en compte que les necessitats energètiques d'un hivernacle es situen al voltant de les 160 kcal/h x m² i les hores d'ús de la caldera oscil·len entre 1.500-1.700 hores/any, la necessitat d'un hivernacle de 4.000 m² serà de l'ordre de les 1.024.000.000 kcal/any. El cost energètic, en funció del combustible utilitzat es presenta a la taula 2.

L'amortització, o termini de recuperació de la instal·lació de biomassa, dependrà del volum de la inversió i del consum energètic de la instal·lació, reduint el termini en instal·lacions de major consum

energètic. Aquest període, en instal·lacions de gran consum, no acostuma a superar els quatre / cinc anys.

Taula 2. Cost energètic d'un hivernacle de 4.000 m² en funció del combustible utilitzat

	Cost anual en €
Gasoil C	48.342
GLP	78.943
Estella pi	22.861
Pèl·let de fusta	40.246

1 kWh = 860 kcal

Les calderes que utilitzen biomassa per a la producció d'energia tèrmica han de ser concebudes de manera que siguin versàtils i robustes, amb la finalitat que puguin admetre el consum de diversos tipus de biomassa, com biomasses de baix cost, podent d'aquesta manera reduir el termini de recuperació de la inversió.

VENTIL Engenharia do Ambiente és una empresa industrial portuguesa que des de l'any 1971 es dedica al disseny, fabricació i posada en marxa de sistemes de producció d'energia tèrmica a partir de la biomassa. VENTIL ha desenvolupat la seva pròpia tecnologia, la qual permet la combustió de residus industrials, forestals i agrícoles de diversa índole, de biomasses amb una àmplia gamma de característiques en la seva composició, granulometria i grau d'humitat.

La tecnologia i disseny utilitzats en la fabricació de les calderes de biomassa VENTIL permeten assolir en els seus equips un adequat control de les condicions òptimes de combustió, obtenint així una elevada eficiència energètica dels mateixos i una important reducció en la generació de partícules en els gasos de combustió.

Aquesta tecnologia i disseny permet l'optimització del procés d'alimentació de la caldera. El combustible es distribueix dins de la llar de la caldera de forma tal que permeti l'entrada de l'aire necessari per la combustió; la seva correcta distribució en el forn permet un temps de residència del material

prou llarg perquè tinguin lloc de manera consecutiva, i adequada, totes les etapes del procés de combustió. L'assecat previ del material a prop de la zona d'alimentació, a través dels efectes de la radiació tèrmica en aquesta zona del forn, permet que, amb posterioritat, la combustió sigui òptima i completa, minimitzant així mateix la producció de cendres i les emissions de gasos contaminants.

Un altre factor a tenir en compte, essencial per obtenir una combustió eficaç i una minimització de les emissions de gasos, és el relatiu a la gestió de l'aire de combustió. La introducció correcta d'aire primari i la possibilitat de recirculació dels gasos permet el seu maneig adequat. La introducció gradual d'aire secundari de manera controlada a la cambra de combustió permet reduir al mínim l'emissió de CO i NOx. Totes les variables rellevants es troben monitoritzades i controlades en un sistema tancat que permet l'optimització constant del procés de combustió, d'aquesta manera les emissions a l'atmosfera es redueixen al mínim, permetent una reducció substancial dels costos associats per al control d'aquests contaminants.

Les calderes VENTIL permeten la utilització d'una gran varietat de biomasses, tant en la procedència de les mateixes (residus industrials, agrícoles o forestals), com en funció de les seves característiques intrínseques de granulometria i grau d'humitat, la qual cosa permet reduir els costos de aprovisionament i ampliar el ventall de possibles subministradors de combustible. ●

PROCURADORS BOSCH - SERRAHIMA

Procuradors de confiança dels propietaris forestals.
Experts en silvicultura i administració de finques.
Campanyes forestals - tradició - gabinet jurídic especialitzat.

Procuradors Forestals Bosch-Serrahima, SL.
Despatxos: Mas Murucuc Nou, s/n (08503) Gurb
Seu Social: Masia Serrahima, 45 (17402) Joanet/Arbúcies
617.242.477 – 629.171.925 – info@procuradorsforestals.cat

MÉS EXPERIÈNCIES EN BIOMASSA A...
<http://observatoribiomassa.forestal.cat>

CONSORCI FORESTAL
DE CATALUNYA

Instal·lació d'una xarxa de calor

Xarxa de calor per a diversos equipaments de Balsareny

UBICACIÓ

Terme municipal: Balsareny

Comarca: Bages

Propietat / promotor: Ajuntament de Balsareny

Any d'inici de funcionament de la instal·lació: 2015

INSTAL·LACIÓ I EQUIPS

Tipus de conversió tèrmica: Combustió convencional

Tipus d'energia generada: Tèrmica

Model de la caldera: 1 caldera HERZ de 500 kW

Capacitat de la sitja: 118 m³

Sistema de descàrrega: Descàrrega amb camió bolquet

Sistema d'alimentació: Disc rotatiu amb ballesta i vis-sens-fi fins a la caldera

Descripció dels usos: Calefacció i Aigua Calenta Sanitària (ACS) a dues escoles (les escoles Guillem), al Centre d'Assistència Primària, a l'Ajuntament, al Casal de la Gent Gran i a la residència Casal Verge de Montserrat

BIOMASSA UTILITZADA

Tipus: Estella forestal

Granulometria: G30

Humitat màxima: 30% (base humida)

Distància de subministrament: 20 km

Consum anual: 260 t

Estalvi emissions combustibles fòssils: 189 tones de CO₂/any

ASPECTES ECONÒMICS

Cost inversió: 334.228,93 € + direcció d'obra

Ajuts públics: Aportació del 83,94% del seu cost per la Diputació de Barcelona

OBSERVACIONS

El contracte de subministrament d'estella està vinculat al contracte d'instal·lació i manteniment amb l'empresa gestora de la instal·lació, en aquest cas COMSA-EMTE MEDIO AMBIENTE SL. Actualment, qui subministra l'estella és l'Associació de Propietaris Forestals Tres Castells del Bages, a través de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals (BOSCAT). La mateixa Associació és qui gestiona la tallada de la fusta.

Dades de contacte

Ajuntament de Balsareny

Telf. 93.839.61.00

www.balsareny.cat

Aquesta informació ha estat
elaborada amb el suport de:

Diputació de Girona

Taula de preus de la fusta

Llotja de contractació de Girona (11/03/2016)

Espècie	Unitat	Diàmetre (cm)	Valor anterior (€)	Valor actual (€)
Pollancre, xapa desenroll (primeres)	m³	20 a +	60,00 / 65,00	60,00 / 65,00
Pollancre, xapa desenroll (segones)	m³	20 a +	50,00 / 54,00	50,00 / 54,00
Avet Douglas	t	16 a +	57,00 / 62,00	57,00 / 62,00
Avet Douglas	t	20 a +	75,00 / 90,00	75,00 / 90,00
Pi pinyer	t	20 a +	43,00 / 46,00	41,00 / 46,00
Pi marítim	t	16 a +	50,00 / 56,00	48,00 / 54,00
Pi insignis	t	16 a +	54,00 / 57,00	54,00 / 57,00
Pi insignis	t	16 a +	60,00 / 76,00	60,00 / 73,00
Pi bord (blanc)	t	20 a +	44,00 / 47,00	42,00 / 45,00
Plàtan	t	20 a +	46,00 / 54,00	46,00 / 54,00
Freixe	t	23 a +	70,00 / 108,00	70,00 / 108,00
Vern	t	---	54,00 / 57,00	54,00 / 57,00
Acàcia	t	7/8 a +	50,00 / 70,00	50,00 / 70,00
Faig (primeres)	t	30 a +	80,00 / 100,00	80,00 / 100,00
Faig (segones)	t	20 a +	54,00 / 72,00	54,00 / 72,00
Alzina (llenya)	t	---	60,00 / 65,00	60,00 / 65,00
Roure (llenya)	t	---	45,00 / 48,00	45,00 / 48,00
Suro pelut (llenya)	t	---	33,00 / 36,00	33,00 / 36,00
Fustes triturar (nacional)		---	26,00 / 30,00	26,00 / 30,00
Castanyer (perxes barramenta)		---	36,00 / 39,00	36,00 / 39,00
Castanyer (perxes)		18 a +	54,00 / 72,00	51,00 / 69,00
Roure fulla grossa		30 a +	72,00 / 84,00	72,00 / 90,00

Josep M. Tusell
Responsable tècnic del
Consorci Forestal de
Catalunya

Ara fa una any semblava que faltava fusta i hi havia molta eufòria. Molts països compraven fusta a França (des del Nord d'Àfrica fins a Alemanya). Actualment però, el nord d'Àfrica ja no compra tant a França, i a Alemanya, degut a malalties que ha tingut en espècies com la Picea, han tallat molts arbres i tampoc compren a França. De rebot, França ha enviat fusta cap al sud, és a dir, cap a Catalunya. Pel que fa al pollancre, segueix la forta competència de materials alternatius (cartró i plàstic) per a fer embalatges i cal esperar a l'inici de la temporada de fruita dolça, cap a final del mes d'abril o principi de maig, per veure com evoluciona el mercat.

Els preus s'entenen sobre indústria, excepte el pollancre (sobre camió) i algun producte d'acàcia (a carregador).

Les noves aplicacions del suro

Albert Hereu Marès

Director de l'Institut
Català del Suro

El potencial dels materials naturals i renovables és evident en una societat com la nostra, que viu una creixent sensibilitat ambiental. I el suro n'és un clar exponent. La pròpia Unió Europea afirma que un dels reptes més importants que afronta és canviar el model d'una economia tradicional o lineal, basada en consumir-produir-usar-tirar, per una **economia circular**,

que aspira a utilitzar d'una manera més eficient els recursos, reincorporant al procés productiu els subproductes.

Actualment la **producció de suro a la Península Ibèrica** concentra el 80% de la producció mundial, suposant una important activitat econòmica per a les zones rurals on aquestes indústries estan instal·lades, i és considerat un element clau per a la preservació d'aquests sistemes. A Catalunya, la producció de suro en l'actualitat es troba lluny del seu potencial extractiu i podria representar en el futur una font important d'ingressos complementaris a les activitats agroindustrials; ja sigui per la seva extracció i comercialització com pel creixent **interès ecoturístic** d'aquest ecosistema mediterrani (el vincle entre l'enoturisme i el suro és un exemple que ja s'està fent evident).

Degut a les possibilitats del suro, s'ha desenvolupat una important estructura forestal i industrial al voltant d'aquest material tant a Portugal com a Espanya. Això ha generat una concentració del mercat global

en tots dos països, encara que d'una manera desigual. Portugal ha experimentat una important evolució, convertint-se en la primera potència mundial en el sector del suro, seguida d'Espanya. Mentrestant, Espanya s'ha especi-

alitzat en la comercialització de suro natural, exportant el 50% de la seva producció.

A Catalunya s'ha desenvolupat una potent indústria al voltant del tap de cava i de vi, essent líder mundial en el mercat del tap de cava.

El sector del suro té per davant una sèrie de reptes importants com la diversificació, la competència amb tapaments alternatius, la posada en valor de les seves característiques naturals. La superació de tots aquests desafiaments requereix necessàriament donar la merescuda rendibilitat econòmica a les explotacions de suredes i d'aquesta forma garantir la seva gestió i continuïtat.

Una de les vies per augmentar aquesta rendibilitat econòmica de les suredes és obtenir major demanda del producte no taponable, que seria aquell utilitzat en els nous usos del suro. Aquesta posada en valor del suro no taponable va en la línia de diversificar els usos del suro per tal de disminuir la seva dependència amb el mercat del vi i les seves fluctuacions.

Fotografia 1. Mobiliari de suro. Font: APCOR

El sector que més ha estat innovant en l'ús del suro com a material és el de productes i mobiliari per a la llar i la decoració; aquests productes van des d'accessoris fins a mobiliari, tant d'exterior com d'interior. En general la majoria d'aquests productes

ES VEN FINCA RÚSTICA

de 137 ha forestals
al terme municipal de
Sant Ferriol (la Garrotxa).

Inclou 3 edificacions per rehabilitar incloses
dins el catàleg de masies del municipi.

Telèfon de contacte:
93 424 70 61 (Mª Teresa)

estan fabricats de suro aglomerat, el qual prové de la citada fracció de suro no taponable i de la reutilització de restes de fabricació de taps. La fabricació del suro aglomerat permet el disseny de productes amb qualsevol forma ja que en el propi procés s'utilitzen motlles als quals s'adapta el material, pel que és un avantatge respecte a altres com la fusta, per exemple, molt habitual en sectors com el mobiliari. Al fabricar mitjançant modelatge, els motlles poden utilitzar-se repetidament, permetent una fabricació en sèrie del producte que reduirà els costos de producció. Encara que és important apuntar que avui dia aquest tipus de materials fets amb suro es treballen de forma molt artesanal, encarint el preu final del producte; per la qual cosa caldria dirigir el disseny i l'obtenció d'aquests productes cap a la fabricació en sèrie i de grans quantitats.

Fotografia 2. Rehabilitació de la façana de l'ICSuro amb suro projectat per Kliu Solutions. Font: ICSuro

Els entorns d'aplicació on el suro té un gran potencial de desenvolupament són aquells on hi ha una necessitat de protecció d'impactes, d'aïllament tèrmic i acústic, d'alleugeriment de pes o protecció enfront d'ambients humits. Entre aquests entorns s'han identificat com a potencials mercats aquells on sigui necessari aïllar tèrmicament, els entorns aquàtics, tant recreatius com esportius; les activitats esportives de contacte físic, així com aquells entorns exteriors i interiors on es necessita protecció als cops, per exemple pel públic infantil. Les aplicacions potencials del suro en els entorns identificats són principalment l'aïllament de façanes i terres d'edificis, proteccions personals, elements que ajuden a la flotació tant d'altres dispositius com per a persones, així com aquells productes en què el suro els aporta un valor més enllà de l'estètic: el de la sostenibilitat; és en aquest punt on el suro és diferenciador i, al nostre entendre, on cal posar els esforços per tal que els usuaris optin pel suro, encara que sigui un producte més car, i no per altres productes fabricats amb escumes polimèriques.

Fotografia 3. Joguina de suro de l'empresa HORY. Font: HORY

En aquest sentit l'Institut Català del Suro promou un premi per a emprenedors i idees de negoci amb suro per a totes aquelles empreses i emprenedors que vulguin desenvolupar nous productes surers amb la voluntat d'ajudar a la viabilitat d'aquestes noves idees que ja són presents al nostre entorn i que cal materialitzar. No dubteu en contactar-nos per a més informació. ●

Fotografia 4. Blocs de suro com a juguina de l'empresa HORY. Font: HORY

www.icsuro.com
icsuro@icsuro.com
T. 972 305 661

PRESEQUE

TREBALLS FORESTALS

Treballs Forestals Presegue SL
C. Torres i Bages, 11. Tona 08551 (BCN)
T. 630978771 / 630978775

**ESPECIALISTES EN
TREBALLS FORESTALS
I TALES DE RISC**

info@presegue.com
www.presegue.com

Sota l'amenaça d'El Niño?

David Montserrat
Doctor en geografia

L'any 2015 ha estat declarat el més càlid de la superfície del planeta des que s'inicien els registres instrumentals. Ens hem situat en $+1^{\circ}\text{C}$ respecte valors preindustrials, quan el compromís de la cimera del clima de París és no assolir mai els $+2^{\circ}\text{C}$... S'assenyala com a responsable del nou rècord l'escalfament global (durant el darrer estiu a l'hemisferi nord

es va superar per primera vegada la barrera de les 400 ppm de CO_2) i també l'esdeveniment d'un episodi d'El Niño. Ha arribat l'ocasió de conèixer aquest fenomen climàtic global.

Originàriament, El Niño és una expressió dels pescadors peruans i del sud de l'Equador per a referir-se a l'escalfament de les seves aigües costaneres cada any cap al Nadal (d'aquí el seu nom) i que s'acostuma a allargar fins març-abril. Durant El Niño se'ls debilita la corrent marina freda de Humboldt afavoridora de la surgència d'aigües profundes riques en nutrients. Conseqüentment disminueix temporalment la producció primària marina i la pesca. Aquest fenomen però, alguns anys s'amplifica enormement, tant en la durada com en l'extensió, fins l'extrem de fer oscil·lar tot el sistema oceà-atmosfera del Pacífic tropical. L'indicador climàtic que segueix aquesta variació tèrmica i els canvis de pressió atmosfèrica associats, s'anomena cicle ENSO (El Niño – Oscil·lació del Sud) i és la manifestació més espectacular de teleconnexions (vincles climàtics entre indrets allunyats).

Per a descriure l'ENSO ens hem de situar en l'àmbit intertropical. Prop de l'Equador convergeixen els vents alisis dels dos hemisferis amb ascensos d'aire compensats cap als 30° de latitud nord i sud amb descensos. Alhora, diferències longitudinals en les temperatures marines (per exemple 22°C a la costa peruana enfront els 29°C de l'australiana) generen ascensos d'aire i precipitacions a l'Amazònia, Àfrica central i Indonèsia, de nou compensats per descensos i estabilitat en zones equatorials del Pacífic oriental,

Atlàntic sud-oriental i centre de l'Índic. Situats finalment al Pacífic, la combinació de tot plegat afavoreix una gran àrea convectiva depressionària a la façana asiàtica i, per contra, una forta subsidència anticiclònica amb absència de pluges cap la costa peruana i del nord de Xile. Aquesta és l'atmosfera típica que s'inverteix durant els anys d'El Niño.

No es coneixen exactament els mecanismes que desencadenen el cicle ENSO, però s'inicia amb un sobtada caiguda dels alisis a Indonèsia. Som a l'octubre i les aigües càlides que havien arrossegat aquests vents comencen a retornar cap a l'est provocant un augment del nivell del mar que arribarà a la costa de Sud-Amèrica en uns tres mesos. Encara no sabem si serà un Niño anual o un d'intens. Conforme disminueix la diferència de pressió entre el Pacífic occidental i l'oriental, els alisis es van debilitant prop d'Indonèsia i acaben substituïts per vents superficials de l'oest que reforcen encara més la corrent marina cap al Perú. El Niño intens queda ratificat quan es debiliten els alisis al sector sud-americà i el model de circulació del Pacífic meridional queda definitivament invertit: subsidència cap a Indonèsia i Austràlia i ascensos d'aire al Pacífic central i occidental. Aquesta fase càlida pot durar un any i, a banda dels anys neutres, existeix una fase freda de característiques oposades (La Niña).

A la figura 1 mostrem un índex oceànic d'El Niño des del 1950 fins al 2015 amb una mitjana mòbil de tres mesos. Observeu que cal una anomalia de temperatura oceànica en la regió central del Pacífic (regió coneguda com a 3.4) d'almenys mig grau per a estar amb Niño. I, sobretot, observeu l'intens recent Niño, considerat rècord segons les darreres anàlisis.

Podeu buscar a internet els seus innumerables i contraposats efectes: inundacions, inseguretat alimentària per sequera, incendis forestals, la intensitat del cicló Winston, etc. A la figura 2 hi ha un recull d'anomalies meteorològiques típiques d'El Niño només per als mesos més influenciats.

Parlant d'influències, "i l'europea?" El clima europeu sempre s'ha considerat més condicionat per l'Oscil·lació Àrtica i l'Oscil·lació de l'Atlàntic Nord (comentades a la revista Catalunya Forestal núm.

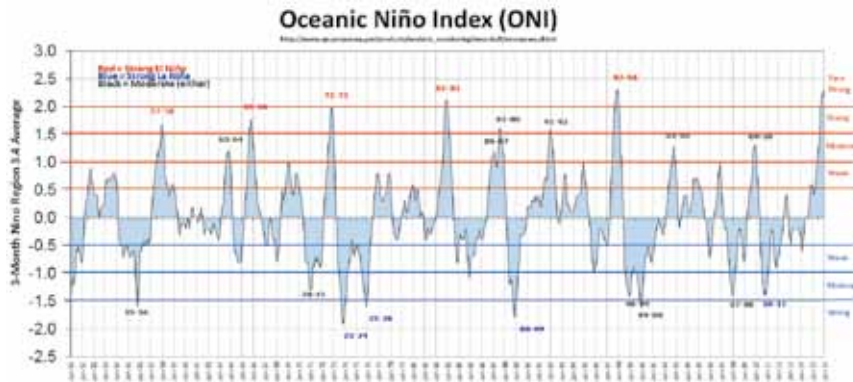

Figura 1. Evolució trimestral d'un índex oceànic d'El Niño mesurat a la regió 3.4 del Pacífic (1950 – febrer 2016). Font: <http://ggweather.com/enso/oni.htm>

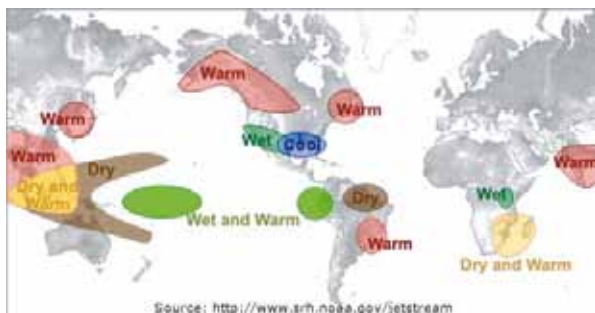

Figura 2. Impactes més reconeguts d'El Niño entre desembre i febrer. Font: <https://climate.ncsu.edu/climate/patterns/ENSO.html>

101). No obstant, sembla lògic que fases extremes de l'ENSO puguin pertorbar les anomenades ones de Rossby (que és el sistema de transferència energètica a l'atmosfera de les nostres latituds mitjanes) i aquesta propagació pot arribar a l'estratosfera i condicionar la intensitat del vòrtex polar (per exemple mitjançant els anomenats escalfaments estratosfèrics sobtats). Precisament les depressions que va arribar a Catalunya el passat febrer, interrompent la ratxa seca i portant nevades, s'han volgut relacionar amb aquest darrer mecanisme. En definitiva l'ENSO pot alterar els patrons del nostre clima encara que no d'una manera lineal i previsible.

Malgrat l'anterior, ja fa anys que Comín y Rodó van aconseguir constatar estadísticament la primera relació entre l'ENSO i el clima europeu, concretament vincularen Niños intensos amb la sequera al sud-est de la península Ibèrica i Niñas amb períodes de pluja. Semblantment, Vicent Altava, des del Servei Meteorològic de Catalunya, després d'estudiar la relació entre l'ENSO i l'històric de precipitacions, preveu per a l'àmbit mediterrani peninsular que l'actual primavera vingui seca. Reforça el seu argument la figura 3 on es mostren les anomalies negatives en la precipitació mitjana de les primaveres que coincideixen amb sortides de Niños intensos. Males notícies doncs, especialment per als nostres boscos. Però no tenim la

seguretat absoluta que això hagi de ser així perquè no hi ha dos Niños iguals, ni dos estats del planeta idèntics, ni interaccions fixes.

La incertesa dels impactes menys comprovats d'El Niño ens acompanyaran fins i tot quan ja es conegui la meteorologia real registrada enguany. Però del que no hi ha dubte, és que l'actual Niño ha suposat una injecció d'energia en els mecanismes que regeixen la dinàmica atmosfèrica que inevitablement ens condiciona a tots. De fet, la NASA ha confirmat recentment la hipòtesi que en els darrers anys el Pacífic i l'Índic han estat atrapant part del calor extra procedent de l'atmosfera, que això explicaria la desacceleració de l'escalfament de la temperatura superficial del planeta durant la darrera dècada i que, finalment, El Niño actual ha fet aflorar part d'aquest calor oceànic representant l'escalfament de l'atmosfera. Considerant que els efectes d'El Niño solen perllongar-se durant tot l'any posterior al màxim, veient la intensitat rècord d'aquest darrer, observant les elevades temperatures oceàniques, la NASA ha arribat a afirmar que tant és on visquem aquest 2016 perquè els efectes d'El Niño arribaran arreu. ●

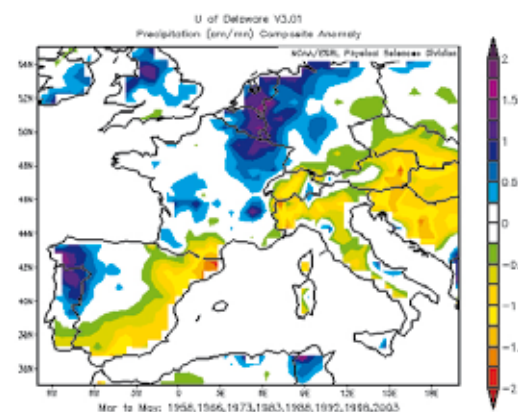

Figura 3. Anomalia en la precipitació mitjana primaveral (MAR-ABR-MAI) pels anys amb Niños més intensos. Font: <http://www.esrl.noaa.gov/psd/data/correlation/>

Models de gestió per als boscos de: freixe de fulla gran, bedoll, trèmol i avellaner. Producció de fusta.

Autors: Pau Vericat, Miriam Piqué i Mario Beltrán (Centre Tecnològic Forestal de Catalunya). Teresa Cervera (Centre de la Propietat Forestal. DAAM. Generalitat de Catalunya)

Edita: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural - Centre de la Propietat Forestal
Any: 2015

Aquest manual presenta els models i les recomanacions de gestió per als boscos dominats pel freixe de fulla gran, bedoll, trèmol i avellaner de Catalunya, per als casos en què l'objectiu preferent de gestió és la producció de fusta. Tot i fixar com a objectiu principal la producció de fusta, els models també integren en un grau important altres funcions del bosc, com la conservació de la biodiversitat, la protecció i regulació hidrològica (millora de la qualitat de l'aigua) o la qualitat del paisatge, apostant per una gestió multifuncional i ambientalment respectuosa.

Per a cada espècie, el bloc corresponent d'informació consta de: a) Models de gestió per a masses pures; b) Recomnacions de gestió per a masses mixtes.

En funció de les característiques del rodal i els objectius preferents de gestió, l'usuari del manual podrà escollir l'opció de gestió que consideri més oportuna.

Models de gestió per als boscos de: roure de fulla gran i roure pèrol, roure reboll i roure africà. Producció de fusta prevenció d'incendis.

Autors: Pau Vericat, Miriam Piqué i Mario Beltrán (Centre Tecnològic Forestal de Catalunya). Teresa Cervera (Centre de la Propietat Forestal. DAAM. Generalitat de Catalunya)

Edita: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural - Centre de la Propietat Forestal
Any: 2015

Aquesta publicació presenta els models i les recomanacions de gestió per als boscos dominats pels roures de fulla gran, pèrol, reboll i africà de Catalunya, per als casos en què l'objectiu preferent de gestió és la producció de fusta. En el cas dels roures reboll i africà, s'ha plantejat com a objectiu preferent de gestió també la prevenció d'incendis. Igualment com en el manual anterior, tot i fixar com a objectiu principal la producció de fusta i la prevenció d'incendis, els models també integren altres funcions del bosc.

Impactos, valoración y restauración de trazas de tendidos eléctricos.

Autors: Daniel Calero i Antonio Prieto

Any: 2015

138 pàgines

ISBN: 978-84-96442-66-5

DL: M-37311-2015

En aquesta obra es realitza un estudi de les característiques generals i dels efectes ambientals de les línies elèctriques, tenint en compte la presència que tenen a Espanya. S'exposen també els efectes que produeixen aquest tipus d'infraestructures lineals, tant per a la flora com per a la fauna.

S'aprofundeix en la legislació referent a les línies elèctriques, des dels punts de vista de la seva distribució, els seus impactes i la valoració econòmica dels mateixos.

S'analitzen amb detall, tots aquells aspectes que tenen incidència en els incendis forestals i la seva relació amb les infraestructures de distribució d'electricitat, tractant la importància del problema tant des de la perspectiva estadística, com des dels assajos científics desenvolupats amb relació a aquesta problemàtica.

Per concloure, es realitza una proposta de restauració de les zones afectades per complir la legislació i evitar els riscos derivats de la proximitat de la vegetació als conductors elèctrics.

Agenda

XXXIII Jornades Tècniques Silvícoles Emili Gargolera

Del 8 d'abril al 27 de maig de 2016. Se celebraran 8 jornades a diferents punts del territori català.

Organitza: Consorci Forestal de Catalunya

Més informació a www.forestal.cat.

VIVEXPO

Tema del col·loqui: L'economia de les suredes 9 i 10 de juny de 2016. Vivès (França).

Organitza: Institut Méditerranéen du Liège

Més informació a www.vivexpo.org

VISITA A FOREXPO

Fira europea de la silvicultura i l'explotació forestal

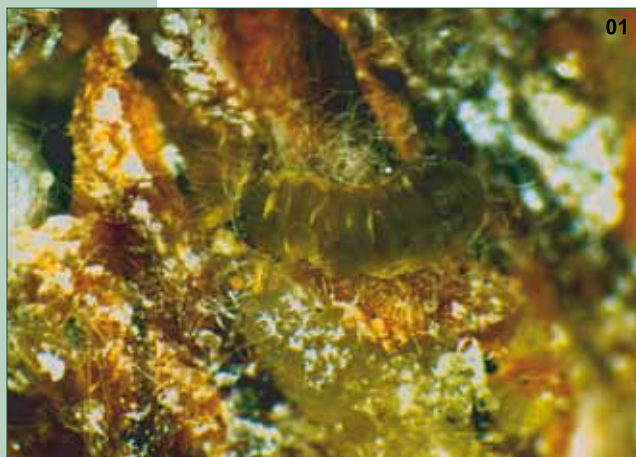
15, 16 i 17 de juny de 2016. Mimizan (França)

Si hi voleu participar, truqueu al 972 84 27 08.

Si s'arriba a un mínim de participants s'organitzarà una visita des del Consorci.

Caparreta del Pi Marítim

Matsucoccus feytaudi

1. Detall d'una femella adulta (3-5 mm), iniciant l'ovisac
2. Detall d'un grup de 6 nimfes del 2n estadi (cists), amb una femella lliure i una segona femella amb l'ovisac cotonós totalment format, carregat d'ous al seu interior
3. Detall d'una colònia d'uns 50 cists, ben visible quan es retira part de l'escorça

4. Els atacs actius de la caparreta es troben ubicats al llarg de les esquerdes de l'escorça, el que origina la presència de regalims fins de resina
5. Quan el nivell de plaga és important, és fàcil trobar exsudats de resina i colònies de cists en moltes de les esquerdes de l'escorça del pi
6. Detall d'una lesió, amb necrosi, de la zona de l'escorça interna i del càmbium-floema

Nom científic: *Matsucoccus feytaudi* Ducasse, 1941 (Hemiptera: Margarodidae)

Nom comú: caparreta del pi marítim

Espècies similars: en l'àrea circummediterrània hi ha 2 espècies més, *Matsucoccus pini*, que viu sobre *Pinus sylvestris*, *P. uncinata* i *P. mugo*, i *M. josephi* que viu sobre *P. halepensis* i *P. brutia*

DESCRIPCIÓ

Adult-femella: de forma allargada (3-5 mm), amb el cos tou, flexible i segmentat, de color marró (desenvolupa un ovisac cotonós quan està fecundada), amb 2 antenes i 6 potes, però sense ales.

Adult-masclle: de 2 mm, té la típica forma d'insecte alat, amb antenes llargues i potes; l'abdomen acaba amb un llarg plomall de pèls blancs molt característic.

Nimfes: presenta metamorfosi incompleta; les primeres nimfes (0,5 mm) són mòbils, amb antenes i potes; el 2n estadi (o cist) viu fixat, sense potes, ni antenes, és de color marró fosc, amb cutícula dura, de forma subcircular (fins a 2,5 mm), però variable segons les pressions de l'escorça del pi.

CICLE BIOLÒGIC

En la costa mediterrània té 1 generació anual, però a Portugal és bivoltina, com també fa *M. pini*.

Les femelles i les pupes (que donaran lloc als mascles) apareixen d'octubre a març, segons la zona geogràfica; el vol dels mascles es fa durant el període de gener a març.

Després de l'aparellament, les femelles s'amaguen en les esquerdes de l'escorça i dipositen fins a 350 ous dins d'un ovisac cotonós blanc, molt típic.

Les primeres nimfes apareixen uns 30 dies després, entre abril i maig; es dispersen, es fixen i s'alimenten del cànbiu subcortical (a nivell de les esquerdes de l'escorça) com a insecte xuclador.

El 2n estadi larvari apareix fins setembre; aquest estadi donarà lloc a les femelles, mentre que els mascles patiran 2 mudes més, passant per a l'estadi de prepupa i pupa.

HOSTES AFECTATS

És un insecte picador-xuclador, el qual viu únicament sobre pinastre o pi marítim, *Pinus pinaster*.

Present a Portugal, Espanya, França, Còrsega, Itàlia i Àfrica del Nord (Marroc, Algèria i Tunísia).

DANYS

Provoca danys en l'arbre per les perforacions en l'escorça interna i en el floema, per la ingesta de saba i per la injecció de toxines durant la seva alimentació, les quals provoquen seca del cànbiu.

Els senyals més evidents dels atacs són la presència dels ovisacs cotonosos blancs (femelles amb ous) en les esquerdes de l'escorça del pi i el degoteig d'exsudats fins de resina (que no cal confondre amb els atacs de l'eruga perforadora *Dioryctria*, ni els atacs de fongs com *Diplodia* i similars).

Els atacs significatius comporten als pins una pèrdua de vigor, clorosi foliar, seca de fullam i brancam.

Els pins més dèbils són susceptibles als atacs de perforadors (Scolytinae i Cerambycidae) i moren.

Aquest insecte es pot convertir en una plaga molt greu pel pi marítim (al 1960-70 van quedar afectades 120.000 ha al SE de França, a Maures et l'Estérel).

CONTROL

Realitzar les plantacions d'acord amb els condicionants climàtics i edàfics que necessita el pi marítim.

Aplicar unes bones pràctiques silviculturals que afavoreixin el vigor i el creixement dels pins.

Es pot fer un seguiment de les poblacions amb la utilització de trampes de pega i de feromones.

Té depredadors, com *Elatophilus nigricornis*, *Hemerobius stigma* i *Malachiomimus pectinatus*.

Si es fan aplicacions, cal seguir les llistes autoritzades del MAGRAMA i fetes per personal qualificat.

Nascut el 1958 a Igualada, Jordi Reixachs és empresari de software d'hostaleria i restauració, empresari de turisme rural, propietari forestal des del 2005 i petit agricultor. És fundador de l'Associació de Propietaris Forestals Serres Miralles-Orpinell, i aficionat a l'excursionisme i esports de muntanya.

Jordi Reixachs

Fundador de l'Associació de Propietaris Forestals Serres Miralles-Orpinell

Com definiríes els boscos de la comarca i la seva gestió?

La geografia de l'Anoia sud, entre la línia que marca l'autovia A2 i el Baix Penedès està conformada per diverses carenes amb orientació Est-Oest com la de Miralles, Orpinell i Collbàs. La situació dels boscos és actualment crítica davant el greu perill d'incendi. Hem arribat a aquesta situació després d'un període de 60 anys d'abandonament, donat que l'aprofitament de l'espècie dominant, el pi blanc, va deixar de ser rendible al caure el consum de llenyes per forns i fàbriques amb l'arribada del gasoil. Gran part de la superfície forestal ocupa antigues terrasses de vinya que a finals del s. XIX van ser replantades de pi blanc substituint els ceps afectats per la fil·loxera. Vull dir amb això que no estem parlant d'un territori amb una tradició forestal centenària, sinó que, en gran part, el bosc en la forma extensiva actual ha estat sobrevingut durant el segle passat. També comentar que els anys 70, amb els primers tractors i maquinàries, es van fer la majoria de rompudes possibles ajuntant les feixes més grans i més planeres, no per això aconseguint grans camps, sinó petits camps entre 0,3 ha i 2 ha la majoria, el que significa que tot el que va quedar són les feixes

més petites i estretes i situades en els pendents més pronunciats, cosa que fa encara més costosa qualsevol actuació d'aprofitament forestal. El creixement descontrolat de la massa forestal, ens porta a una situació al llindar del col·lapse del mateix bosc, doncs els recursos hídrics de la zona ni la qualitat d'estació no es corresponen. També és un problema important afegit l'aparició, també els anys 70, d'algunes urbanitzacions sense control inicial de normes i creixement, ubicades al bell mig de les masses forestals (Pinedes de l'Armengol, Font del Bosc). Les ventades del gener del 2009 i les nevades del 2010 ens van deixar destrosses suficients per conscienciar als propietaris que calia fer alguna cosa. Així va néixer el juny del 2010 l'Associació de Propietaris Forestals Serres Miralles-Orpinell, que aplega deu municipis (Bellprat, Sta. Maria de Miralles, Tous, La Llacuna, Orpí, Carme, Sta. Margarida de Montbui, Vilanova del Camí, La Pobla de Claramunt i La Torra de Claramunt) amb un total de 14.000 ha forestals.

Quines eines s'utilitzen per dinamitzar la gestió de les finques?

Una de les característiques del territori és que la propietat està

molt fragmentada en petites finques, amb l'afegit que en molts casos la generació actualment propietària ja no viu al territori. Això no ha afavorit gens la redacció de plans tècnics particulars, pràcticament inexistents i en alguns casos redactats més per planificar les darreres rompudes possibles que per dur a terme una gestió forestal.

Des de l'Associació s'ha tingut clar que calia redactar un document de planificació d'àmbit territorial on l'objectiu prioritari fos la prevenció d'incendis. Ja el 2012 es va redactar un primer document, amb la col·laboració de mitjans tècnics com financera del CPF i de Diputació de Barcelona, on s'identificaven unes zones estratègiques a treballar de forma prioritària davant d'un possible escenari de Gran Incendi Forestal (GIF). Amb l'aparició el 2014 del nou document d'ordenació, el Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal Conjunta (PTGMFc), ens vam posar de seguida a treballar en la redacció de dos primers plans conjunts que corresponen als municipis d'Orpí, Miralles, Bellprat, Tous i Montbui, amb un total de 6.600 ha. La direcció dels treballs de redacció es va encarregar al tècnic Simó Serra que ha treballat coordinat amb els GRAF, amb Forestal Catalana (revisió del PPP) i amb el CPF per tal de posar en comú els objectius principals, sobretot el de prevenció d'incendis, i poder determinar totes les infraestructures, àrees estratègiques, vies de circulació i punts de supervivència.

Quins avantatges i/o inconvenients té la planificació conjunta?

En un territori com el nostre, amb propietat fragmentada i objectiu principal prevenció d'incendis, sols puc parlar d'avantatges. L'estudi i prevenció dels GIF és evident que no es podria fer sense una visió territorial. Un altre avantatge és que es pot fer la redacció del document, ja que aquest no és vinculant, sense l'autorització expressa de cada un dels propietaris, cosa que seria inviable donat l'alta fragmentació de les finques i la dificultat en molts casos de localitzar-los. En el moment que el document ja està apro-

vat, llavors permet a cada propietari adherir-se de forma voluntària a la planificació proposada per a la seva finca, cosa que li facilita totalment l'obtenció del seu Pla Tècnic particular en cas d'estar-hi d'acord, o bé pot proposar modificacions puntuals. En cas de no estar d'acord amb el Pla Conjunt, el propietari pot fer redactar el seu propi sense cap perjudici.

El fet de tenir planificades totes les infraestructures de prevenció de GIF, permet també a l'Associació donar prioritat als treballs d'aquestes zones amb els recursos dels diferents ajuts i/o convenis amb les administracions.

Les pastures estan contemplades com a objectiu principal a la planificació? quins objectius es volen assolir i en quin termini?

L'objectiu principal de la planificació és la prevenció d'incendis i la gestió forestal. Les pastures formen part d'aquest objectiu en la seva funció de manteniment del sotabosc en les àrees estratègiques que s'hagin obert i per tant tinguin una densitat arbòria més baixa. Les aclarides de les zones estratègiques estan previstes entre el 400 i els 600 peus/ha per tal de què les capçades no es toquin i es trenqui la continuïtat vertical de la vegetació per aconseguir que el foc baixi a terra en aquestes zones i possibiliti actuacions eficients amb mitjans aeris o possibles contrafocs. Al quedar obert a la llum, el sotabosc creixerà amb més intensitat. És per això que ens cal garantir amb pastures el control del sotabosc. Si no som capaços de garantir aquest manteniment, ens haurem de plantejar si s'han de fer les actuacions d'aclarida, doncs en pocs anys les inversions s'hauran perdut i la situació tornarà a ser igual o pitjor.

El problema principal per a la reintroducció de pastures és que el bosc en si mateix no fa una aportació de menjar suficient per a fer atractiva l'oferta a un ramader.

No és que això sigui nou, sinó que les pastures tradicionals han format part de l'equilibri del primer sector en les seves tres branques: agrícola, forestal i ramadera. La pastura al bosc ha estat sempre un complement als camps, prats, rostolls i regadius que el pastor llogava al propietari per pasturar. En el nostre territori els prats de pastura són inexistents i el bosc molt pobre. Per altra part avui dia l'agricultura viu d'esquena a la ramaderia. Perquè el nostre projecte sigui sostenible en el temps entenem que l'única possibilitat és la de millorar l'oferta de menjar en el territori a pasturar. En cap cas volem fer un plantejament de pagar al ramader, puix entenem que seria un projecte amb una dependència total d'uns diners i ajudes que no podem garantir en el futur. En aquesta idea el projecte de pastures es basa, a més d'aclarir i estassar les zones estratègiques de bosc, en recuperar les antigues feixes de vinya i ressemar-les amb festuques i altres farratgeres. Aquestes feixes, tot i ser petites i estretes, havien estat anivellades i despedregades i hi trobem millor qualitat de terra, a la vegada que també ens permet recuperar el paisatge mosaic tradicional disminuint la continuïtat arbrada. També cal invertir amb infraestructures logístiques pel ramader, com són els punts d'aigua, pletes, algun cobert i ballats i passos canadencs en cas de bovins o equins. Caldrà finalment poder fer entrar en el tracte a agricultors de petits camps de conreu per tal de poder fer tractes d'intercanvi a força de sembrar farratges i permetre l'entrada del ramat de forma pactada.

Quines dificultats s'ha trobat per posar-ho en marxa? I en quin moment de l'execució es troba (quines inversions ha realitzat) i què falta per fer?

El bestiar propi del territori ha estat sempre els ramats d'ovelles i cabres. La recuperació de pastures pel que fa a la qualitat i quantitat és un problema de temps, tant en extensió, a mesura que anem treba-

llant zones i recuperant feixes, com en qualitat, doncs la pastura continuada i sostenible anirà millorant la qualitat de la mateixa al sotabosc i a les feixes.

Actualment ens trobem a l'inici i la situació és la del peix que es mossega la cua. Tenim encara una oferta molt minsa de menjar i els pastors d'ovelles no volen venir sense cobrar.

És per això que davant les dificultats de trobar un pastor que s'estableixi de forma continuada a la zona, hem decidit reconduir el pla cap a la pastura amb rucs. El ruc és un animal més rústic que la vaca, la qual necessita un maneig mínim cada dos o tres dies i una alimentació molt més completa. Caldrà regular la càrrega del nombre d'animals segons ens vagi marcant l'experiència i la pluviometria. Esperem que amb un maneig mínim quinzenal puguem anar controlant els animals per si cal suplement alimentari. El baix cost per unitat, el poc maneig i el fet que no s'espera un rendiment de les cries, com el cas dels vedells, pensem que ens ha de permetre aconseguir una viabilitat econòmica del pla. Si podem fer aquest primer pas, penso que el temps ens anirà a favor, tant en la millora de les pastures en qualitat i extensió com amb la progressiva transformació dels petits agricultors cap a tendències ecològiques i agroforestals que ens ha de tornar l'equilibri perdut.

La situació actual és que s'ha preparat un territori de 60 ha, 19 de les quals van ser aclarides a 700 peus/ha i estassades (amb una inversió de 21.000 €), s'han recuperat unes 6 ha d'antigues feixes (pendents de ressemar), materials d'abeuradors i pastors elèctrics i estem construint el tancat amb estakes i filferro amb tres passos canadencs (amb una inversió aproximada de 22.000 €) per poder posar els animals el mes d'abril. Finalment donar les gràcies a Diputació de Barcelona que ha impulsat amb mitjans tècnics i econòmics la realització d'aquest pla pilot. ●

Directori d'empreses

ASSESSORIA I GESTIÓ

GEST FORESTAL SCCL
Enginyeria i treballs forestals
C/ del Castell, 2. 08273 Santa Maria d'Olió
Tel.: 647 731 575 - 661 966 439
e-mail: info@gestforestal.cat
www.gestforestal.cat

GIRBAU CONSULTING, SLP
Oficina tècnica agrícola i forestal
Plans de gestió forestal - Direcció tècnica
Termenals, cadastre, registre - Fonts i pous
Av. dels Països Catalans, 5 B.
08500 - VIC. Tel. 93 854 11 69
e-mail: girbau@girbauconsulting.com
www.girbauconsulting.com

**PROCURADORS FORESTALS
BOSCH-SERRAHIMA, SL**
Masia Serrahima, 45 - 17402 Joanet/Arbúcies
Tel.: Tel.: 617 242 477 / 629 171 925
e-mail: info@procuradorsforestals.cat

INSTAL·LACIONS BIOMASSA

TONDO ENERGIA SL
Sot dels Pradals, 30 - 08500 Vic
Tel.: 93 889 39 19 / 639 380 429
e-mail: xavi@tondoenergia.com
www.tondoenergia.com

MAQUINÀRIA AGROFORESTAL

SERVEIS MECÀNICS DEL SOLSONÈS SL
Ctra. de Manresa, Km. 49, 5 - 25280 Solsona
Tel.: 973 48 32 00 Fax: 973 48 26 61
e-mail: adm@comercialagraria.com
www.comercialagraria.com

TALLERS AGRÍCOLA TORDERA SL
Camí Ral, 127-129 - 08490 Tordera
Tel.: 93 764 15 59 Fax: 93 765 02 82
e-mail: info@agricolatordera.com
www.agricolatordera.com

VENTURA MÁQUINAS FORESTALES SL
Ctra. Vilablareix, 18-20 (Pol. Ind. Mas Aliu)
17181 Aiguaviva
Tel.: 972 401 522 Fax: 972 400 163
e-mail: info@venturamaq.com
www.venturamaq.com

TREBALLS FORESTALS

FORESTAL EMPORDÀ SL
Club Nàutic Darnius, s/n - 17722 Darnius
Tel.: 972 535 473 / 607 826 138
e-mail: forestal@girocentre.es

FORESTAL FERREIRA
C/ Barcelona, nº 9 baixos 2
17403 Sant Hilari Sacalm
Tel.: 650 54 00 64
e-mail: forestalferreira@hotmail.com

FORESTAL MONTSENY, SCP
C/ Torres i Bages, nº 3, 3er 2a
17403 Sant Hilari Sacalm
Tel.: 676 065 345
e-mail: antonioiteixeira1969@hotmail.com

FORESTAL SOLIVA SL
Ctra. Sant Hilari s/n Ap. Correus 9
17430 Santa Coloma Farners
Tel.: 972 843 178 Fax: 972 877 901
e-mail: info@forestalsoliva.com
www.forestalsoliva.com

FUNDACIÓ VIVER DE BELL-LLOC
Treballs forestals i jardineria
C/ Tarragona, 16 - 08440 Cardedeu
Tel.: 93 844 41 05 Fax: 93 844 41 07
e-mail: montse.vallverdu@vivellloc.cat
www.vivellloc.cat

FUSTES JOSEP TABERNER SL
C/ Santa Bàrbara, 2
17430 Santa Coloma Farners
Tel.: 972 840 126 Fax: 972 877 297
e-mail: tabernersl@grn.es

MARTÍ FUGAROLAS BOIX
C/ Parlament de Catalunya, 24
08358 Arenys de Munt - Tel.: 629 547 917
e-mail: maitemarti86@hotmail.com

OBRES I PAVIMENTS BOU SL
Moviments de terres - Rompudes forestals
Camins rurals - Pistes forestals
C/ Pirineu, 4-6 Pol. Ind. Adoberies
08506 Calldetenes
Tel.: 93 886 38 10 Fax: 93 886 25 80
e-mail: info@bou-sl.com

SALA FORESTAL SL
Aprofitaments i biomassa
Ctra. Palamós, 85 - 17460 Celrà
Tel.: 972 492 040
e-mail: salaforestal@salaforestal.com
www.salaforestal.com

TRANSPORTS I EXCAVACIONS J. CASSI I FILLS SA
C/ Pau Casals, 30 - 08470 Sant Celoni
Tel./Fax: 93 867 07 40
Tel. mòbil: 687 725 503 - 687 725 504
e-mail: info@cassi.es
www.cassi.es

TREBALLS FORESTALS PRESEGUÉ SL
C/ Torres i Bages, 11 - 08551 Tona
Tel.: 630 978 771 / 630 978 775
e-mail: info@presegue.com
www.presegue.com

TURISME RURAL

MAS VILAR. TURISME RURAL MONTSENY
Ap. Correus 11 - 17401 Arbúcies
Tel.: 699 499 911
e-mail: masvilar@masvilar.cat
www.masvilar.cat

ALTRES

DARVAS, S.L.
Material forestal, topogràfic i geodèsic
C/ Felip Benessat, 4 - Sabadell
Tel.: 937 279 885 Fax: 937.261.689
e-mail: forestal@darvas.net
www.darvas.net

Encara no hi ets?

**Anuncia't al
Directori d'empreses
del Catalunya Forestal!**

**Posa't en contacte amb el
Consorti Forestal de Catalunya
972 84 27 08**

• Delimitació i afitament de finques

- **OBJECTIVITAT, CONFIANÇA, PROFESSIONALITAT I ASSESSORAMENT**

Tracte directe i treball conjunt amb la propietat i les finques veïnes.

- **CÀLCULS DE CABUDA I RESULTATS A NIVELL SUBMÈTRIC**

Posicionaments amb error inferior a 1 metre.

- **INFORME DETALLAT**

Anàlisi dels resultats (superfícies, diferències amb cabuda cadastral i registral).

Llista de coordenades amb codificació de cada terme i la seva descripció.

Recull fotogràfic de cada terme i la seva ubicació.

- **CARTOGRAFIA DETALLADA**

Cartografia amb la identificació i posicionament dels termes (plànols topogràfics, ortofotomapes, cadastrals) - Escala 1:5.000 o menor.

• Esmenes cadastrals

- **EXPEDIENT D'ESMENA CADASTRAL**

Elaboració i seguiment d'expedient per esmena de les parcel·les cadastrals en base a l'informe i cartografia SIGNAT PER TOTS ELS TITULARS. Situació actual resultant.

XXXIII JORNADES TÉCNIQUES SILVÍCOLES

Del 8 d'abril al 27 de maig de 2016

CONSORCI FORESTAL
DE CATALUNYA

Organitza:

Col·laboren:

Col·legi i Associació
d'Enginyers de Monts i Forests
de Catalunya

Patrocinen:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació

Centre de la Propietat
Forestal

Diputació de Lleida

PLAN ANUAL 2016
DE TRANSPARÈNCIA TECNOLÒGICA

PALETS J. MARTORELL, S.A.
C/TA DE SERRADORA, 10 - AVANÇAT DE FORESTES 30
16100 SERRADORA DE LLEIDA (LLEIDA)